N. Y. Public Library
Div. S
Grand Central Sta.
P. O. Box 2231
New York 17, N. Y.
BKD JUN 1 - 1964

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

SLA

No. 18 | in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for | New York, N. Y. 10001, Gegužės-May 1, 1964 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | 55 METAI

GRAŽUS SLA DEMESYS JAUNIMUI

Chicagiečius Aplankius

RAŠO POVILAS P. DARGIS, SLA PREZIDENTAS

Kiekvienam iš musų pirmoje eilėje tenka rupintis pragyvenimo šaltiniu ir tam kasdieniniam darbui tenka skirti veik visą laiką. Tačiau neprivalome pamiršti ir visuomeninių reikalų, kuriems dažniausiai, atiduodame likusį nuo darbo laisvalaikį — vakarus, o ypač savaitgalių — week ends dienas.

Ištisą savaitę praleidžiu teisme, na, o šeštadienį ir sekmadienį, reikalui esant, mėginu buti ten, kur yra butinas reikalas dalyvauti, pasitarti su SLA veikėjais, išaiškinti organizacines problemas, įvesdinti naujų kuopų valdybas bei pasakyti kalbas organizacijos reikalais.

Turiu pripažinti, kad mane tos kelionės nemažai nuvargina, o ypač kai sugrįžus rytojaus dieną jau reikia eiti į darbą. Tačiau skaitau, jog tos kelionės yra sekmingos, jei jų pasekoje įsikuria naujos kuopos, bei paskatinti ir kiti įsijungia į musų mieląjį Susivienijimą. Tada užmirštu kelionių nuovargį ir jaučiuosi labai patenkintas.

Esu labai patenkintas savo paskutiniąja kelione į Chicagą, kur rengėjų pakviestas dalyvavau dviejuose reikšminguose parengimuose: SLA 63 kp. auksinės sukakties iškilmėse ir 6-tos apskrities jaunimo talentų kontesto vakare.

SLA 63 kuopos 50 metų jubiliejus

Bal. 11 d. Roseland - Chicagoje, SLA 63 kuopa, pasižymėjusi savo veikla ir žymiais patrijotais - veikėjais, minėjo savo veiklos 50 metų sukaktuves. Šiek tiek apie tos kuopos praeitį.

SLA 63 kuopa buvo įsteigta 1914 metų pradžioje, pastangomis Petro Pivoruno, Jono Aleksandravičiaus ir pagalba keletos kitų narių. Per trumpą laiką prisirašė 20 narių ir buvo paskirta vieta bei nustatytas laikas susirinkimams. Nors tada SLA vardas mažai dar buvo žinomas šioje kolonijoje, bet burelis narių išsirinko valdybą, butent: Joną Aleksandravičių, pirmininku; Pranciškų Čepulį, protokolų raštininku; Petrą Pivoruną, finansų raštininku ir organizatorium; ir P. Kučergį, iždininku. Naujai valdybai pradėjus dirbti, tuojau narių skaičius padidėjo iki 150.

Gražiai veikė SLA 63 kuopos nariai, vadovaujami P. Pivoruno, prirašydami jaunus vyrus ir jaunas moteris. Kuopos narių skaičius pasiekė 250. Bet kilo pasaulinis karas ir atsirado nemaža kliučių. Per du ar tris metus buvo didelė atmaina. Nepailstantis P. Pivorunas vėl turėjo daug darbo. Pasišaukęs į talką P. Kučinską, A. Laurutaną, A. Bėlinį, dar sykį tvėrė kuopą. Kuopa gerai dirbo ir naujai išrinkta valdyba, pirmininkaujant P. Kučinskui, išlaikė kuopos tvarką per depresijos arba vargingiausius metus, gelbėdama narius įvairiais budais.

1938 m. spalio mėn. mirus Petrui Pivorunui, kuopa neteko savo įkurėjo. 63-ji kuopa, budama gerame stovyje, vis žengė pirmyn. Naują valdybą sudarė P. Kurzikauskas, pirmininkas; P. Kučinskas, protokolų raštininkas; A. Laurutanas, finansų raštininkas ir organizatorius; P Simonėlis, iždininkas, ir iždo globėjai — M. Bertulienė ir A. Simonelis. Organizatorius A. Laurutanas, kaip ir P. Pivorunas, savo pastangomis per 17 metų prirašė 165 narius.

Dabartinę kuopos valdybą sudaro maždaug tie patys — P. Kurzikauskas, pirm.; A. Klonis, vicepirmin.; P. Kučinskas, prot. raštin.; A. Laurutenas, fin. rašt.; J. Labzentis, iždin. ir organizatorius.

Gaila, kad SLA 63 kuopa tų narių, kurie pasirašė charterį jau neturi gyvųjų tarpe, tačiau dar kuopoje yra Petras Ambraziunas, Adolfas Marcinkevičius ir Jonas Norvaišas, kurie dalyvavo kuopos veikloje nuo pat jos įsikurimo, t. y. per 50 metų.

Atvykęs į All Saints Hall, kur vyko 63 kp. minėjimas, jau radau nemaža man pažįstamų SLA veikėjų. Apie 7 val. vak. Walter Bouzis pakvietė Chicagos dainininkes, SLA veikėjas, J. Mileriutę ir Chr. Kriščiunaitę - Austin, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus.

Labai gabiai vakaro programą pravedė veiklusis Jonas Labzentis. Susirinkusius sveikino nuoširdus vilnietis, SLA veikėjas - kontraktorius V. Šimkus, iždininkė Nora Gugienė, kuopos pirmin. P. Kurzikauskas, vietinės valdžios atstovai. Buvau ir aš pakviestas kalbėti.

Turime žengti pirmyn!

Savo kalboje ir privačiuose pasikalbėjimuose sveikinau 63 kuopą ir jos narius auksinės sukakties proga. Priminiau, kad švenčiant tokią retą sukaktį kiekvienas mintimis grįžtame į praeitį ir su didele pagarba prisimename tuos anų dienų veikėjus ir narius, kurių jau esame netekę. Lenkiame galvas prieš kuopos steigėjus, charterinius narius, palikusius mus . . .

Kuopa, kaip jau žinote, buvo įsteigta 1914 m. Tai buvo metai, kada Pirm. pasaulinio karo audra palietė Europą ir musų brangią tėvynę Lietuvą. Su rupesčiu žvelgėme į ateitį ir laužėme galvas, kas gi bus su musų kraštu, tėvais, broliais, seserimis ir kitais artimaisiais? Tuo metu lietuvių tautinis susipratimas šuoliais kilo, ypač čia Amerikoje. Leidome knygas, steigėsi organizacijos, dygo laikraščiai. Augo ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopos, jungdamos į savo gretas tukstančius lietuvių. Prie šio tautinio darbo mus skatino daktaras Jonas Basanavičius, tada lankęsis Amerikoje, o taip pat ir kiti žymųs veikėjai. Ypatingos reikšmės turėjo dr. Jono Šliupo veikla Amerikos lietuvių tarpe. Visoje Amerikoje vyko lietuvių tautinis judėjimas, prie kurio dėjosi ir visaip jį rėmė musų broliškoji organizacija SLA. Tokio tautinio judėjimo metu Chicagoje susiorganizavo SLA 63 kp. ir dabar mes susirinkę turimę laimės dalyvauti jos 50 metų sukakties minėjime.

50 metų kelias yra ilgas laiko tarpas. Jį išgyventi nėra jau toks paprastas dalykas. Per tą laiką atsirado ne viena organizacija, o noriu paklausti, kur jos šiandien? Neturėdamos tvirtų pagrindų jos dingo, kaip nebuvusios, nepalikdamos savo veiklos ryškesnių pėdsakų. Tuo tarpu Susivienijimas ne tik kad gyvuoja, bet didina savo veikimą visuomenine plotme, taip pat auga ir jo ištekliai, užtikrindami nariams gerą apdraudą ir paramą įvairiais atvejais. Tas viskas reiškia ir sykiu rodo, kad musų organizacija stovi ant tvirtų ir teisingų pagrindų.

SLA įkurtas "Aušros" laikais, aušrininkų įtakoje, todėl ir jos siekimai — jungti lietuvius tautiniam ir kulturiniam darbui, yra organizacijos pagrindiniai principai, kuriais mes vadovaujamės visoje veikloje. SLA tolerancija — vienybės simbolis. Tokio kelio mes laikėmės, nuo jo nenukrypom, juo vadovausimės ir toliau.

Šioje nepaprastoje šventėje mums dera kalbėti netik apie praeitį, bet reikia nors kiek pažvelgti į ateitį ir pasisakyti, ko mes norime ir siekiame. Pagrindiniu ir nuolatiniu darbu turime skaityti naujų narių įrašymą. Turėdami milijoninius turtus, mes taip pat turime rupintis, kad butų kam jos pervesti — paveldėti, todėl ypatingai svarbu didinti Susivienijimo narių skaičių jaunais nariais — musų jaunimu.

Labai gerai padarė praeitas SLA seimas nutardamas įsigyti poilsio namus prie Atlantiko juros, Atlantic City, nes jau šią vasarą musų jaunimas galės ten turėti ne tik atostogas, bet ir savo parengimus ir suvažiavimus. Na, o musų nariai, ypač organizatoriai pasilsėję pajuryje ir vėl galės imtis naujų narių prirašymo.

SLA per visą savo gyvavimą rupinosi jaunimo švietimu. Turėdama stipendijų fondą, ji reikėtų daugiau aukomis sustiprinti. Svarbu, kad SLA kuopos nukreiptų savo aukas per SLA centrą, tada susidarytų stambesnės sumos musų tautiniams bei kulturiniams reikalams. Musų tautinių centų fondas irgi turėtų dar daugiau sutvirtėti. Nemažiau svarbu taip pat dirbti ir kooperuoti su visais tais, kurie rupinasi musų tautos kovomis ir laisvės bei nepriklausomybės atgavimu

(Nukelta į 3 pusl.)

Viešbutis Sterling, Market & River Sts., Wilkes-Barre, Pa. Jame liepos 6 d. prasidės SLA 53 seimas

KOMISIJA STROPIAI RUPINASI ATEINANČIU SEIMU

SLA 53 seimas prasidės liepos 6 d. Wilkes-Barre, Pa., Hotel Sterling. Seimo rušimu rupinasi SLA septintoji apskritis ir tos apskrities kuopos. Tam reikalui yra sudaryta komisija. Jos valdybą sudaro:

A. Miliauskas, pirmininkas, 393 So. Empire Street, Wilkes-Barre, Pa.

A. W. Tuncavage, vicepirmininkas, 34 Washington Ter., Pittston, Pa.

N. T. Bajorienė, sekretorė, 1605 Seneca St., Pittston, Pa.

P. Urban, iždininkas, 561 Plymouth Street, Breslau, Wilkes-Barre, Pa.

Komisija jau yra turėjusi keletą posėdžių ir juose aptarusi visą eilę pasiruošimo darbų. Rupinamasi ir pramogomis, kurių metu atvykę delegatai turės progą atsikvėpti po posėdžių, o taip pat ir arčiau susipažinti bei pasidalinti mintimis. Jau seimo išvakarėse, liepos 5 d., sekmadenį, Sans Souci parke bus piknikas. Liepos 6 d., kada prasidės seimas, vakare įvyks susipažinimo vakaras. Antradienio vakare Hotel Sterling salėj įvyks seimo tradicinis banketas.

Rengėjai stropiai rupinasi tų parengimų programomis ir visais kitais paruošiamaisiais darbas. Jau galutinai susitarta su viešbučiu dėl delegatų nakvynių. Kainos bus paskelbtos ir išsiuntinėta atvirlaiškiai kambariui užsisakyti.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS ŽINIOS

Bal. 3 d. New Yorke įvyko Pabaltijo diplomatų pasitarimas, Lietuvos atstovo, J. Kajecko, iniciatyva sukviestas. Buvo aptarti einamieji reikalai.

Tos pačios dienos vakare, Estų Namuose, New Yorke, įvyko Estijos atstovo, Johannes Kaiv pagerbimas, atžymint jo 25 m. Estijos atstovavimo JAV sukaktį.

Dalyvavo New Yorko mayoro atstovas O'Brien, buvęs JAV atstovas Rygoje ir Mrs. Packer, A. Warma, iš Stockholmo, buvęs Estijos ministeris Kaune Markus, dabartinis Estijos konsulas Toronte, PET komiteto atstovai, LLK pirmin. V. Sidzikauskas ir Lietuvos gen. konsulato personalas, etc.

Taip pat dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas bei Latvijos atstovs dr. A. Spekke, Latvijos pasiuntinybės patarėjas dr. A. Dinbergs, buv. Latvijos konsulas New Yorke Shiller. Kalbas pasakė Lietuvos ir Latvijos atstovai bei New Yorko mayoro atstovas O'Brien.

Generolui D. MacArthur mirus, Lietuvos atstovas J. Kajeckas pasirašė į užuojautų knygas Valst. Dept. Protokolų skyriuje ir kapitoliuje. Jis taip pat dalyvavo su visais dipl. misijų šefais velionies generolo pagerbimo ceremonijoje, kuri įvyko kapitoliaus rotundoje, dalyvaujant JAV prezidentui ir visiems vyriausybės nariams.

J. Kajeckai dalyvavo Mrs. Johnson globojamam ir JAV prezidento kabineto narių kvietimu Karališkos Šekspyro Trupės "Comedy of Error" veikalo premjeroje, Šekspyro 400 metų sukakties proga.

Maskva Įspėja Ameriką

Sovietų valdžios oficialus laikraštis "Izvestia" praėjusią savaitę gana aštriu straipsniu "Niekas neturi pažeisti Kubos suverinitetą" įspėja JAV, kad Sov. Sąj. nestovės nuošaly, bet eis Kubai į pagalbą, jei ji butų užpulta. Toliau sakoma, jei provokacijos prieš Kubą bus tęsiamos, tai turi tie, kurie tas provokacijas organizuoja nešti pilną atsakomybę.

Prieš keliolika dienų Fidel Castro Havanoje pasakė kalbą pareikšdamas, kad nuo dabar ilgiau nepakęs lėktuvų skraidymo virš Kubos. Taip pat pasiųstoje savo notoje Washingtonui, Kubos vyriausybė reikalauja, kad JAV sustabdytų lėktuvų skraidymą virš Kubos teritorijos. Kartu pagrąsino prieš juos panaudoti turimas rusų raketas.

Prezidentas Johnson spaudos konferencijoj pareiškė, kad JAV turi teisę siųsti žvalgybinius lėktuvus ir toliau juos siųs, nes turi žinoti ar Kuba nesruošia puolimui. Jei lėktuvas bus numuštas, tai Amerika imsis griežtų žygių.

GARBINGA MUSŲ SUSIVIENIJIMO PRAEITIS

SLA vadovybė išsiuntinėjo kuopoms anketą arba žinių sąrašą apie kiekvienos kuopos praeitį. Dabar į SLA centrą ateina šių anketų lapai ir ten surašomos žinios tiesiog jaudina dėl ten iškeltų praeities įvykių ir išgyvenimų. Musų kuopų pasisakymuose mažais brukšneliais surašoma musų žmonių šioje šalyje išgyventi laikai, jų pastangos pasiekti laisvo gyvenimo ir nevaržomo galvojimo, ko jie tikrai neturėjo savo senojoje tėvynėje. Tai **Amerikos lietuvių graudinga istorija,** kuri musų tautos gyvenime suvaidino milžinišką vaidmenį ir šiandien tebereikšminga pasiliko.

MYLĖKIME ORGANIZACIJĄ, KURIAI DIRBAME

Todėl mes suprantame ir vertiname tuos žmones, kurie dirba Susivienijimui. Jie atlieka didelę pareigą savo žmonėms. Mes pirmoje eilėje rupinamės gauti naujų narių. Ar tik tiek musų darbas vertas, kad mes naujam nariui pasakom: — Jųs gausit gerą apdraudą? Ne. Mes savo tautietį įrašydami į Susivienijimą kartu įjungiame į bendrą lietuvišką veikimą. Nes gi žinome, kad žymi dalis tukstančių lietuvių, priklausančių Susivienijimui, turi tik tą vieną organizaciją, kuri juos jungia su visu šios šalies lietuvišku kunu. Tuo budu mes turime padaryti aiškią išvadą, kad **musų organizatoriaus darbas buvo ir šiandien pasilieka vienu garbingiausiu veikimu lietuviškoje dirvoje.**

ATSIMINKIM ŠIANDIENINES SAVO PAREIGAS

Jau tik keli mėnesiai mus skiria nuo SLA 53 seimo, kurs įvyks Wilkes-Barre, Pa. Padarykim taip, kad šis seimas, nors ir žinome, jog kai kurios aplinkybės jam trukdo, butų gausingas delegatais ir praeitų pakilioje nuotaikoje, nes ten bus svarstomi visiems lietuviams brangųs klausimai ir svarbųs reikalai. To dar maža. Mums reikia suprasti ir giliai įsidėmėti, kad busimo seimo delegatai atstovautų veiklias kuopas, tokias garbingas kuopas, kurių veikėjai suprato didžiausį reikalą savo kuopoje surasti naujų narių. Delegatas, kurs atvažiuos iš neveiklios kuopos, nesijaus užtikrintas spręsti musų Susivienijimo problemas, kurios svarbios ir musų organizacijos nariui ir kiekvienam garbingam lietuviui.

P. Tarvydas

YPATINGA DOVANA NAUJIEMS NARIAMS,

kurie įstos į SLA iki ateinančio 53 seimo —

SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMAS

Ten rasit tikrą Amerikos lietuvių gyvenimo, kurybos ir kulturinių darbų veidrodį. Gaudami ALBUMĄ turėsit neužmirštamą dovaną, kuri Jums suteiks nemaža džiaugsmo.

SLA organizatoriai! Pasinaudokit gera proga ir pasistenkit gauti naujų narių, kad visos musų kuopos sutiktų busimąjį SLA seimą pasižymėdamos sekminga veikla. Atkreipkit naujų narių dėmesį, kad SLA Vajaus Komisijos parėdymu jie gauna gražią dovaną — SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMĄ, kartu su apdraudos PALIUDIJIMU.

PARODĄ ATIDARANT

Balandžio 22 d. atidarant New Yorke parodą, kalbėjo prez. Johnson, buvęs prez. H. Truman, New Yorko gubernatorius Rockefeller, miesto mayoras Wagner, parodos pirm. R. Moses ir kt. Prezidentas savo kalboje priminė parodos šukį, kad taika turi buti išlaikyta per susipratimą.

Parodos atidaryme dalyvavo apie 90 tukstančių žmonių. Civiliniu teisių demonstrantai mėgino kelti riaušes. Jiems nepavyko užblokuoti nei kelius į parodą. Jie mėgino sugulti ant traukinių bėgių ir prie įėjimų į parodą. Bet buvo išsklaidyti. Apie 300 demonstrantų areštuota. FBI įspėjo negrų vadą Martin Luther King, kad du jo padėjėjai yra komunistai.

BALTŲ KULTUROS DIENOS

Baltų Dr-jos Vokietijoj rengiamos Baltų Kulturos Dienos šiais metais įvyko Celle mieste bal. 17-19 d. Balandžio 17 d. atsidarė "Istorinė ir šių laikų lietuvių grafika" paroda, su dr. P. Reklaičio rinkiniais ir jam pačiam vadovaujant. Kitoje parodoje eksponuoti 5 šimtmečių baltų žemėlapiai (šiai parodai vadovauja O. Bongt. Abi parodos vyko ligi balandžio 23 d.

Balandžio 17 d. vakare įvyko baltų kamerinės muzikos koncertas. Jam vadovavo dr. H. J. Dahmen, šalia estų ir latvių menininku dalyvavo ir lietuvis solistas St. Citvaras. Balandžio 14 d. įvyko iškilmingas aktas. (E)

Artėja Seimas - Įrašykim Daugiau Lietuvių į Susivienijimą

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States $4.00
To Foreign Countries $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, butina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

PASVEIKINKIM SEIMĄ

Kiekvienas SLA seimas yra svarbiu įvykiu organizacijos gyvenime. Susirinkę delegatai pasveria ir įvertina atliktus darbus, o taip pat taria žodį pagrindiniais Susivienijimo klausimais, padarydami naujus nutarimus, kurie, dažniausiai, liečia ateities veiklą. Kitaip sakant, aukščiausias organas pareiškia savo galią visais klausimais, kuriuos jam paveda organizacijos konstitucija ir padiktuoja gyvenimas.

SLA seimai anksčiau budavo dažnesni, o dabar jie įvyksta kas antri metai. Šiais metais delegatai renkasi penkiasdešim tretįjį kartą. Per 78 metų Susivienijimo gyvavimo laikotarpį jau yra susikurusios gražios seimų tradicijos. Jų viena yra verta ypatingo dėmesio tai kuopų sveikinimai seimui, kartu įteikiant auką kilniems organizacijos tikslams, kaip tautiniams bei kulturiniams darbams palaikyti, stipendijų fondui, našlių ir našlaičių fondui ir kitiems.

Šio gražaus papročio SLA kuopos neturėtų pamiršti ir šio seimo metu. Nors ir nedidelė auka, tačiau kiekvienos kuopos skirta gali sudaryti stambesnę sumą svarbiems darbams paremti. Jei musų kuopos paremia daugelį kitų organizacijų, tuo labiau turime nepamiršti savo pačių reikalų, o juk jie mums visiems turi rupėti pirmoje eilėje.

Iki seimo yra belikę pora mėnesių. Bet jau dabar metas kuopų vykstančiuose susirinkimuose aptarti seimo sveikinimo klausimą, paskiriant auką. Bus visiems malonu, kada didesnis skaičius kuopų delegatų, susirinkę liepos 6 d. į Wilkes-Barre organizacijos reikalų svarstyti, įteiks kuopų paskirtas aukas. Tai bus ne tik medžiaginė parama organizacijai, bet kartu svarbus moralinis paskatinimas visiems nariams ir veikėjams dar daugiau dirbti ir aukotis Susivienijimo labui.

A. Sd.

Brooklyn, N. Y.

SLA 38 kuopos susirinkimas kviečiamas gegužės 7 d., 7:30 val. vak., L. A. Piliečių klube, Union Ave., Brooklyne. Bus renkami seimo delegatai ir svarstomi kiti kuopos reikalai. Visi nariai yra prašomi atsilankyti.

J. Aymanas

KIEK AMERIKIETĖ ŠEIMININKĖ IŠLEIDŽIA MAISTUI?

Jeigu paklaustum vidutinę Amerikos šeimininkę apie maisto kainą, ji tur but atsakytų, kad maistas daug perdaug kainuoja, kad ji moka daugiau, negu anksčiau ar negu ji turėtų mokėti. O tačiau, nors tai gal ir yra tvirtas įsitikinimas iš šeimininkių pusės, jis yra klaidingas (bent kiek tai liečia JAV). Klausimas dabar yra ne tas, kiek kainuoja maistas, bet kiek jis kainuoja, palyginus su atlyginimais, t. y. kuris procentas šeimos įplaukų turi buti išleistas maistui.

Faktas yra, kad vidutiniškos Amerikos šeimos uždarbis pakilo daug daugiau, negu maisto kaina. Vidutiniška šeima šiandien išleidžia 19% savo uždarbio maistui, palyginus 26% prieš 15 metų. Iš tikrųjų, pagerėjimas yra dar žymesnis, negu kad šie procentų skaičiai rodo, nes vartotojai perka daug brangesnį maistą. Jei vidutiniška šeima pirktų tą patį maistą, kaip prieš 15 metų, šeimos uždarbio procentas, išleistas maistui ,butų apie 14%.

Anglijos gyventojai išleidžia apie 30% šeimos uždarbio maistui, o Sov. Sąjungos gyventojai — apie 60%. Pagrindinė priežastis šios disproporcijos yra ta, kad Sov. Sąj. pilietis turi išleisti pinigus maistui dėl sovietų valdžios nutarimo pakelti maisto kainą.

JAV-se šiandien vidutinių šeimos namų galva turi dirbti tik 38 valandas per mėnesį, kad aprupintų savo šeimą reikiamu maistu mėnesiui. 1949 m. jam reikėjo dirbti 60 valandų į mėnesį. Kitais žodžiais sakant, savaitės valandomis maisto kaina šiame krašte nukrito 37% per 15 metų. Priežastis yra paprasta: per tuos 15 metų darbininko uždarbis pakilo 77%, o maisto kaina pakilo tik 13%.

Į čia įeina daugiau, negu tik maisto kaina. Yra dar ir klausimas, kokios rušies ir maisto kokybės Amerikos šeima gauna už savo pinigus. Amerikiečiai šiuo metu perka brangesnį maistą. Tai reiškia geresnį maisto gradavimą, suplanavimą, geresni pagaminimą ir preservavimą. Ir amerikiečiai turi geriau balansuotą maistą, negu anksčiau. Jie valgo 50% daugiau jautienos ir dvigubai daugiau paukštienos, negu prieš 15 metų, tuo tarpu kai duonos ir bulvių vartojimas krenta. Jie taip pat valgo daug daugiau vaisių ir daržovių.

Maistas be įvairumo, monotoniškas pasikartojimas tų pačių valgių, patenkina nedaug žmonių. Čia šeimininkė turi laimės, nes esamo maisto įvairumas JAV-se yra beveik begalinis. Tik vienoje tipiškoje didelėje maisto parduotuvėje šeimininkė gali pasirinkti iš 6,000 skirtingų maisto produktų. Maistas yra šviežias, konservuotas, užšaldytas, dehydruotas, koncentruotas, gatavai sumaišytas, gatavai paruoštas valgiui ar pašildymui - padavimui į stalą formoje.

Maisto pirkėjai pilnai pasinaudoja šiuo įvairumu ir faktu, kad maisto kainos yra žemos, palyginus su uždarbiais. Didesnė maisto dolerio vertė Amerikoje yra dalinai musų didelės ir efektingos maisto paruošimo ir pardavimo sistemos rezultatas, dabar visiškai modernizuotas. Maistas yra transportuojamas gelžkeliais, vandeniu, oru ir keliais. Šaldytuvais aprupinti traukinių vagonai gabena vaisius, daržoves ir kitus lengvai sugendančius produktus 3,000 mylias, pristatydami juos šviežius ir skanius per visus meto laikotarpius. Stiklu iškloti sunkvežimiai transportuoja pieną per naktį, padarydami kelių šimtų mylių kelią. Tuo budu, yra sakoma, kad amerikiečiai gali valgyti maistą, pagamintą 50-tyje valstybių ir 35-se užsienio kraštuose.

A.C.N.S.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJA

BALFo direktorių suvažiamas 1964 m. balandžio 18 d. Philadelphia, Pa., atkreipęs savo dėmesį į Sov. Rusijos, Lietuvos okupanto, padarytus asmeniškus kriminališkus kaltinimus ir sprendimus prieš BALFo reikalų vedėją, kun. Longiną Jankų, pareiškia, kad suvažiavimas juos laiko Lietuvos okupanto pikta propaganda ,neturinčia jokio pagrindo tikrovėje ir padaryta vienintelių tikslu sukompromituoti BALFo reikalų vedėją kun. L. Jankų, kaip Balfo efektyvios šalpos vykdytoją, prieš Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių visuomenę. Okupantas tais pačiai tikslais panašius kaltinimus yra padaręs ir prieš kitus lietuvius.

Suvažiavimas smerkia tą lietuvių spaudą, kuri okupanto šmeižtus prieš kun. L. Jankų pažodžiui persispausdino iš okupanto spaudos ir skleidė musų patriotiškoje visuomenėje.

Balfo direktorių suvažiavimas reiškia pilną pasitikėjimą kun. L. Jankaus asmeniui ir jo vykdomam Balfo šalpos darbui.

Prel. Dr. J. B. Končius,
Suvažiavimo prezid. pirm.
C. Surdokas,
Prezidiumo sekretorius

DALYVAUS LIETUVIŲ DIENOJE

Pas. Parodos metu Lietuvių Dienos meninėje programoje rugp. 23 d. dalyvaus ir lituanistinių mokyklų mokiniai. Šios grupės yra pareiškusios norą dalyvauti: Bostono — vad. O. Ivaškienė; Elizabetho — vad. A. Bartytė, Kearny— vad. L. Kiaušienė; Linden— vad. D. Vaičiunaitė; Newark — vad. O. Skurvydienė; Brooklyno Maironio šeštadieninė mokykla — vad. J. Matulaitienė.

Paskutinėmis dienomis užsiregistravo naujos taut. šokių grupės, dalyvauti Lietuvių Dienoje: Clevelando Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos vyr. grupė, vad. I. Stasaitė; Chicagos Tėviškės Jaunimo Ratelio taut. š. grupė — vad. I. Petraitienė; New Jersey LB taut. š. grupė — vad. J. Vaičiunaitė.

Vyr. taut. š. vadovė J. Matulaitienė paruošė detalizuotą su brėžiniais ir aprašymais taut. š. programos apipavidalinimą ir išsiuntinėjo visoms užsiregistravusioms grupėms.

Šokių suvienodinimo reikalu J. Matulaitienė bal. 4 d. lankėsi Philadelphijoj, kur turėjo progos susipažinti su dvejomis grupėmis — Philadelphijos, vad. I. Bendžiutės ir Baltimorės, vad. B. Brazausko. Tuo pačiu reikalu J. Matulaitienė gegužės 29-30 d. lankysis Chicagoj, kur matysis su penkiomis taut. š. grupėmis.

Ruta Ruzgaitė ir Rimas Šileikis — New Yorko taut. š. grupės šokėjai, atstovavo lietuvius Pas. Parodoje bal. 26.

Detroit, Mich.

Kuopos susirinkimas

Detroito SLA 352 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gegužės 3 d., Lietuvių namuose, 3009 Tillman St. Susirinkimo pradžia 12:30. Bus priimami narių mokesčiai, aptariami kuopos reikalai.

Seimo Įnešimų Komisija

Praėjusiam kuopos susirinkime buvo sudaryta seimo įnešimų komisija iš Mitkaus Jurgio, Navasaičio Kazio ir Motuzo Felikso. Komisijos tikslas yra tinkamai pasiruošti artėjančiam SLA seimui, įvykstančiam liepos 6-7 d., Wilkes-Barre, Pa. Komisija priims, peržiurės, sugrupous ir pateiks susirinkimui svarstyti įnešimus. Visi įnešimai reikalinga patiekti aukščia minėtai komisijai ir jie bus svarstomi kuopos susirinkime gegužės 3 d.

Siulymus galima patiekti ir žodžiu pačiame susirinkime.

P. Januška

Kearny, N. J.

"Rutos" Ansamblio pavasario balius

"Rutos" Ansamblis ruošia didžiulį pavasario balių gegužės 2 d., šeštadienį, 8 val. vak., Sopul. Dievo Motinos parapijos salėj, Bergen ir Davis Ave. kampas, Kearny, N. J.

Šis balius, kaip ir kiti "Rutos" Ansamblio parengimai, pasižymės savo puikia programa, kurią išpildys Ansamblio solistai, duetai, trio, mišrus choras.

Gros geras orkestras. Įėjimas su vaišėmis $3.50. Perkant bilietus iš anksto $3.00. Veiks bufetas. Visus lietuvius, kuriems rupi musų jaunimas, Ansamblis kviečia gausiai dalyvauti. Kiekvieno lietuvio pareiga rupintis musų jaunimu ir jo išlaikymu.

Bilietus galima įsigyti pas Ansamblio narius. Iki pasimatymo gegužės 2 d. pavasario baliuje.

A. S. T.

Paterson, N. J.

SLA 101 kuopos narių susirinkimas kviečiamas gegužės 1 d., penktadienį, 7 val. vak., Liet. Piliečių klube, 62 Lafayette St., Patersone.

Prašau visus narius atsilankyti. Rinksime delegatus į SLA 53 seimą ir aptarsim kitus kuopos reikalus.

A. Gustus,
fin. sekret.

Pittsburgh, Pa.

Minės Motinos Dieną

Liet. Piliečių Moterų Auxiliary gegužės 10 d. rengia Motinos Dienos minėjimą L. Piliečių klube, 1725 Jime St. Minėjime bus pagerbtos visos motinos ir įteiktos dovanėlės. Turėsim bendrą vakarienę. Rengėjos rupinasi paruošti skanius valgius. Valdyba ir narės kviečia atsilankyti visas motinas.

Įėjimas ir vakarienė tiktai $2.00. Taip pat bus graži muzika, kuri visus palinksmins.

Tat iki pasimatymo Lietuvių Piliečių klube Motinos Dienos minėjime.

M. R.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

ŠALTOS RANKOS IR KOJOS

DR. PETER ZALATORIS

Aną dieną atėjo pas mane į ofisą 30 metų peršokusi moteris. Apygražė, nenutukusi. Greičiau galėtum pasakyti, kad ji apysausė. Amerikoje moterys yra linkusios nutukti, sukemša saldumynų daugiau, negu gali sudeginti, o vėliau pradeda joms tinti šlaunys, šonkauliai ir po pažastimi. Bet ši nebuvo tokia. Matyt, kad ji mokėjo susivaldyti.

Paprašiau, kad ji atsisėstų ir pasakytų, kas gi ją atvedė. Ji pradėjo man pasakoti, kad ji nežinojusi — eiti pas gydytoją ar ne. O dabar, kai atėjo, tai nežinojo, ar sakyti savo susirupinimo priežastis, ar visai nesakyti. Ji bijojo, kad aš nepradėčiau iš jos juoktis.

Man pavyko ją apraminti ir įtikinti, kad gydytojai iš pacientų niekuomet nesijuokia. Jei jau žmogus atėjo, tai gydytojas visuomet atydžiai išklauso ir pataria, kas toliau daryti. Jei suranda kokios ligos žymių, tai pataria, kaip nuo jos gydytis bei apsisaugoti. Tuomet ji man pasakė, kad ji nežinanti, ar ji serga.

Pagaliau ji man pasakė, kad jos rankos ir kojos šaltos. Visų moterų, — sako ji,— rankos ir kojos šiltos, o mano šaltos. Ji beveik pradėjo ašaroti. Aš paėmiau jos ranką — ir ištikrųjų ji buvo šalta! Ne taip jau šalta, kaip ji įsivaizdavo, bet visgi šaltesnė už mano ranką. Liepiau nusimauti batelį. Paliečiau jos koją. Ji buvo šalta. Pridėjau ranką prie jos ausies, paliečiau veidą, kaklą. Jie buvo normalųs.

Toliau išsikalbėjus paaiškėjo, kad ji ir savo mylimąjį pametus dėl šaltų rankų. Pradžioje ji šiaip sau apsišaipydavo ir jam budavo malonu jos šaltas rankas pašildyti, bet vėliau tatai ir buvo priežastis, kad jos meilužis nebegrįžo.

Žmogui rankos ir kojos atšala, kai maisto virškinimo procesas lėtėja. Jis dažniausiai pastebimas pas vyresnio amžiaus vyrus ir moteris. Bet rankos ir kojos buna šaltos dėl nepaprastai įtemptų nervų. Musų nervų sistema kontroliuoja kraujagysliu sieneles. Kartais įtempti nervai įsako kraujagysles praplėsti. Tuomet daugiau kraujo įsiveržia į galunes. Bet kartais nervai įsako kraujagyslėm susiaurėti. Tuomet labai mažas kiekis kraujo pasiekia rankas ir kojas. Jei nėra tinkamos kraujo apytakos, tai galunės bus šaltos.

Apraminau atėjusią pacientę. Pasakiau, kad tai yra defektas, bet labai mažas. Pasakiau, kad tas kavalierius, jeigu jis butų tikrai mylėjęs, tai jam labai lengva butų jos nervų įtampą atleisti, o kraujagyslės pačios butų prasiplėtusios ir sušildžiusios rankas ir kojas. Tuo pačiu metu daviau vaistų nervams sustiprinti.

"Atžalynas" Niagaros Pusiasaly

Į St. Catharines atvyksta Hamiltono liet. teatras "Aukuras", su Kazio Binkio drama "Atžalynas." Wellande, Port Calborne, Niagrara Falls ir kitose apylinkėse susidomėjimas atvykstančiu vaidinimu yra labai didelis. Pirmoj eilėj domisi jaunimas, kuris nėra dar matęs to vaidinimo ir senimas nori dar kartą pamatyti. Svarbiausia, kad patį vaidinimą atlieka jaunimas jau Kanadoje užaugęs.

Jaunuoliams vykstantiems su tėveliais į vaidinimą mokėti nereiks, studentams pusė kainos. Ir kad daugiau laiko butų jaunimui pašokti, yra numatę vaidinimą pradėti 5 val. punktualiai. Nuo 8 val. prasidės šokiai. Jiems gros pasižymėjęs savo Pick a polkoms ir moderniais šokiais "Cavaliers" 6 asmenų orkestras.

Prieš kelius metus musų sportininkai puikiai užsiangažavo Pietų Amerikoje, iškeldami lietuvių vardą kitataučių tarpe. Tai dabar jaunimo daromus užsimojimus lietuviškai reprezentacijai, vėl pagerinti lietuvio vardą, negalime praleisti be dėmesio. Atjausdami tai KLB-nės St. Catharines apylinkės valdyba, susitarus su SLA 278 kuopos valdyba, nutarė šio parengimo pelną skirti sportininkam, vykstantiems į Australiją paremti. Laukiama tik visuomenės paramos.

Be to, gegužės 16 d. savaitgalį bus trys dienos poilsio, tad daugelis St. cathariniečių laukia svečių iš Toronto, Rochesterio, Tilsenburgo, Delhi ir kitų vietų, o "Atžalynas" pasiruošęs visus gražiai nuteikti.

St. Catharinietis

Kenosha, Wis.

Rengiamas koncertas

LB Kenosha apyl. gegužės 9 d. 7 val. vak., rengia Kenoshoj šv. Petro par. salėje gražų dainų koncertą.

Programą išpildys Chicagos Alice Stephens moterų oktetas, kuris yra gerai pažistamas visiems lietuviams.

Kviečiami visi lietuviai koncerte dalyvauti ir pasigerėti gražiomis lietuviškomis dainomis.

S.V.

Mirė kalbininkas B. Larinas

Kovo 26 d. Leningrade mirė sovietų kalbininkas ir Lietuvos Mokslų akademijos akademikas Borisas Larinas. Jis domėjosi netik baltų kalbomis, bet ir jų ryšiais su slavų kalbomis. Baltistika jis domėjosi apie 40 metų—dar 1926 m. išspausdintas jo paruoštas Nemunaičio tarmės aprašas.

Pokario metais Larinas buvo įtrauktas ne tik į mokslinį, bet ir į pedagoginį darbą Vilniuje. Nors pagal sovietinėje spaudoje paskelbtas informacijas Larinas toliau domėjosi lietuvių kalbos tarmių tyrinėjimu, medžiagos rinkimu lietuvių kalbos tarmių aprašymui, tačiau tikrumoje jis panaudotas kelti lietuvių kalbos ryšiams su slavų kalbomis, panašioje dvasioje jis ugdęs ir Lietuvoje mokslus baigiančius jaunus mokslininkus — kalbotyros specialistus. Ta prasme Larino mirtis (jis buvo gimęs 1893 m.) laikytina nuostoliu sovietiniam režimui bei rusinimo pastangoms. (E)

Buvo geri laikai, kai žeme vaikščiojo angelai.

Pittston, Pa.

SLA 7 kuopos susirinkimas yra kviečiamas gegužės 17 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Piliečių klube.

N. B.

AUKOS LIETUVIŲ DIENAI

Liet. Komit. Pas. Parodoje darbams paremti Liet. Bendr. atėjo į pagalbą su stambia ir konkrečia parama. Iki šiol per LB iždin. Z. Dailidką gauta $780.00 Aukos renkamos ir toliau. Kviečiami visi šiam dideliam darbui aukoti.

Kuopų Susirinkimai

MIAMI, FLA.

SLA 44 kuopos susirinkimas kviečiamas gegužės 9 d., 4 val. po pietų, pastovioje vietoje.

CHICAGO, ILL.

SLA 134 Moterų kuopos susirinkimas kviečiamas gegužės 17 d. pastovioje vietoje ir įprastu laiku.

BINGHAMTON, N. Y.

SLA 50 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 5 d., 7:30 val. vak., Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St.

PITTSBURGH, PA.

SLA 104 kuopos susirinkimas įvyks gegužės 6 d. 7 val. vak., Liet. Piliečių svetainėje.

WILKES-BARRE, PA. SLA 115 KUOPOS PAVASARINĖ GEGUŽINĖ

SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS-MAY 17 D., SANS SOUCI PARK, prie didžiojo stando įvyksta SLA 115 kuopos

Pirmoji Šio Pavasario Gegužinė

Veiks užkandžių ir gėrimų bufetas. Šeimininkės visus vaišins skaniais valgiais.

Kviečiami atsilankyti SLA nariai su svečiais iš plačios apylinkės ir iš kitų miestų.

SLA 115 KUOPOS VALDYBA

SLA 5-TOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

kviečiamas gegužės 17 d., SLA centro name, 307 W. 30th St., New Yorke. Bus aptarti organizacijos reikalai, o taip pat paminėtas

KRISTIJONAS DONELAITIS,

jo gimimo 250 m. sukakties proga.

Kalbės V. SIDZIKAUSKAS, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. ir S. JAKŠTAS, 126 kuopos pirmininkas.

Minėjimas ruošiamas kartu su SLA 126 kuopa.

Kuopos prašomos atsiųsti delegatus, o taip pat nariai kviečiami atsilankyti į minėjimą. Pradžia 2 val. po pietų.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS

1964 M. VASARIO 26—KOVO 1 D. METINIO SUVAŽIAVIMO

PROTOKOLAS

(Tęsinys)

SLA prezidentas, baigiant savo pranešimą, išreiškė padėką SLA kuopų valdyboms, organizatoriams, finansų sekretoriams ir visiems nariams už jų širdigą bendradarbiavimą ir prisidėjimą prie visų reikšmingų SLA darbų. Sykiu dėkoja Pild. Tarybos nariams už jų širdingą kooperavimą visuose SLA darbuose, kuriuos Pild. Tarybos nariams ir jam kartu reikėjo dirbti. Ypatingai mano padėka priklauso SLA centrui, sekretorei ir centro tarnautojams, už jų glaudų bendradarbiavimą.

Dr. S. Biežiui įnešus, E. Mikužis parėmus, prezidento P. P. Dargio raportas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

6. Perėmus pirmininkavimą P. P. Dargiui, S. Gegužis savo raportą pateikė žodžiu pranešdamas, kad jo raportas bus trumpas, nes praeito Pild. Tarybos suvažiavimo jam nebuvo pavesta atlikti jokių ypatingų darbų. SLA sekretorė, B. Pivaronienė kreipėsi į jį laišku ir prašė pagelbėti sutvarkyti vienos kuopos reikalus, kuri randasi netoli jo gyvenamos vietos. Jis sekretorės pageidavimą išpildė ir kuopa savo reikalus sutvarkė gerai. Be to, jis pranešė, kad lankėsi SLA 7-tos ir 1-mos apskričių suvažiavimuose, turėjo įvairius pasitarimus su SLA veikėjais ir kiek išgalės leido, dirbo SLA gerovei.

E. Mikužis įnešus, S. Bredes parėmus, viceprezidento S. Gegužio rapostas vienbalsiai priimtas ir atlikti darbai ratifikuoti.

7. SLA sekretorė B. Pivaronas savo raportą pateikė raštu.

SLA SEKRETORĖS RAPORTAS

Gerbiamieji!

Man yra malonu pateikti Pild. Tarybos suvažiavimui ir kartu visų SLA narių žiniai 1963 m. metinį mūsų broliškosios organizacijos raportą, kuriame tiksliais skaičiais pavaizduosiu organizacijos finansinį stovį ir taip pat kitus atliktus darbus, mano kaip SLA sekretorės ir kartu centro raštinės.

Šis metinis raportas apie SLA veiklą yra trečias, kurį man užėmus SLA sekretorės vietą teko paruošti. Taip pat kartu su mūsų aktuaru teko paruošti trečią kartą valstybinius raportus toms valstybėms, kuriose SLA yra įregistruotas.

Metinių raportų darbas yra sudėtingas, nes tenka tiksliai subalansuoti taip, kad centas centui atitiktų, visos SLA raštinėje vedamos pajamų, išlaidų ir įvairių fondų knygos, apskaičiuoti SLA narių mokesčius, kurie savo duokles yra sumokėję pirmyn ir mokesčius tų narių, kurie atsilikę su duoklių mokėjimu ir tenka SLA vedamas knygas sutikrinti su SLA iždininkės vedamomis knygomis, nes ir čia viskas turi atitikti. Turiu pasakyti, kad šį didelį darbą atlikome sklandžiai, greitesniu laiku, negu tikėjomės ir kad tas darbas ypatingų sunkumų nesudarė, nes SLA knygas subalansuojame kas ketvirtis metų. Metų pabaigoje beliko subalansuoti paskutinį metų ketvirtį ir sudėjus viską, gauti metinės apyvartos duomenis.

Pateikiant šių metų raportą, norėčiau pastebėti, kad visuomet stengiausi rupestingai ir sąžiningai atlikti ir išpildyt visus seimo, Pild. Tarybos ir įvairių komisijų nutarimus ir taip pat atlikti visus darbus, kurie pagal SLA konstituciją yra pavesti atlikti SLA sekretorei.

Ypatingai daug laiko ir rupesčio teko skirti Naujosios Aušros Vajaus reikalams, įsigijimui naujo SLA poilsio namo, kaip jau minėjau, metinės apyskaitos paruošimui, o daugiausia laiko teko atiduoti mieliems SLA nariams, nes laiku norėjome atsakyti į visus jų laiškus, duodant jiems išsamius atsakymus ir paaiškinimus į visus klausimus, nežiurint ar jie lietė vajaus, ar apdraudų, ar norą atsiimti savo chsh surrender vertybes, ar opius tautinius, organizacinius ar kitokius reikalus.

Be to, galiu pranešti, kad ir šiais metais, dalyvavau visuose Pild. Tarybos ir komisijų, į kurias esu išrinkta, suvažiavimuose ir prisidėjau prie visų darbų, kurie skirti organizacijos gerovei. Budama SLA centre įsitikinau, kad Susivienijimo didžiuosius darbus atliko mūsų išeivijos patriotai ir kovotojai, dirbantieji SLA eilėse. Užtai mūsų tautos išeivijos didingumas gražiausiai atsispindi mūsų broliškame Susivienijime.

1963 m. visi lietuviai turėjo paminėti labai reikšmingą mūsų tautai "Aušros" 80 metų sukaktį. Susivienijimas, kuris yra gimęs tuo pat laiku ir kuriame ir dabar gyvai reiškiasi "Aušros" dvasia, atkreipė į šią sukaktį ypatingą dėmesį ir savo vajų pavadino "Naujosios Aušros" vajumi. Todėl Susivienijimas turėjo progos visų metų laikotarpyje visoms SLA kuopoms ir nariams priminti "Aušros" reikšmę lietuvių tautai. Ir tenka skaityti, kad tuomi tinkamai atžymėjo šią sukaktį, kuri sudaro taip šviesią epochą mūsų tautos istorijoje.

Dar norėčiau pastebėti, kad SLA pastovieji pamatai visais laikais buvo ne vien broliškumas, bet taip pat teisingumas, tolerancija, didysis humaniškumas ir todėl SLA vykdė ir stengiasi įvairiais budais ateiti į pagalbą savo nariams patekus į nelaimę, stengėsi padėti išmokslinti narių vaikus ir visada stengėsi paremti kitas organizacijas, kurios dirba lietuvišką darbą. To viso mūsų tautos nariai negalėtų susilaukti iš svetimų organizacijų ar apdraudos kompanijų.

Dirbant SLA centre ir kasdien turint įvairių reikalų su nariais ir lietuviška visuomene, visada bandžiau tuos aukštuosius teisingumo, žmoniškumo, tolerancijos, broliškumo ir pagalbos principus vienodai be išimties taikyt visiems mūsų nariams, kartu rupindamosi, kad SLA organizacija išliktų ilgiems ateities laikams. Tikėtis šiems troškimams mes turime pagrindo, nes SLA kasmet žengia į vis aukštesnes finansines stiprybes.

SLA FINANSINIS STOVIS 1963 METAIS

Susivienijimo turtas susideda iš pinigų, bondsų, morgičių, nuosavybių, nesumokėtų skolų ir raštinės bei spaustuvės inventoriaus. 1963 metų SLA turtas — Assets yra toksai:

Bondsai ir šėrai	$3,209,019.04
Paskolos ant nejudomų nuosavybių	162,455.00
Nejudomos nuosavybės	23,000.00
Paskolos pagal narystės paliudijimus	8,706.42
Pinigai bankuose	135,427.93
Išrinktos bet dar neįkasuotos duoklės	10,496.49
Neišrinkti nuošimčiai ir rentos	32,335.94
Viso	$3,581,440.82
Praeitais 1962 metais buvo	$3543,214.60
Taigi, 1963 m. SLA turtas paaugo	38,226.22

Atskaitomybės-Liabilities

Pomirtinių ir pašalpų rezervai	$2,450,727.00
Išmokėtinos pomirtinės ir ligos pašalpos	32,145.03
Išanksto sumokėtos duoklės	21,894.57
Nesumokėtos algos, taksai ir t.t.	4,252.89
Rezervai padengimui vertybių svyravimo	20,495.28
Perviršis nepaskirstytas fondams	1,051,926.05
Viso	$3,581,440.82

(Bus daugiau)

—: DAINORĖLIS :—

SENAS DIEDAS

Senas diedas
Barzdą kratė,
Kad mergelę
Gražią matė.

Seni, seni,
Duok tabokos,
Senis negirdėjo;
Seni, seni,
Štai mergytė,—
Senis sukrutėjo.

AŠ NETURIU MOČIUTĖS

Aš neturiu močiutės,
Nei senojo tėvelio,
Aš neturiu brolelių,
Nei jaunųjų seselių.

Kai močiutė šukavo,
Glostė mano plaukelius,
O kai prausė burnelę,
Glostė mano veidelius.

Eisiu aš į kalnelį,
Ant močiutės kapelio:
Kelk, mano motinėle,
Suramink man širdelę.

GRAŽUS SLA DĖMESYS JAUNIMUI

(Atkelta iš 1 pusl.)

Mes visuomet turime nepamiršti, jog gyvename laikus, kada mūsų tauta turi pakelti žiaurią rusų okupaciją ir priespaudą. Jei anais laikais pirmieji Susivienijimo veikėjai kovojo prieš carą, tuo labaiu dabar mes privalom nenuleisti rankų ir visomis išgalėmis dalyvauti darbuose Lietuvos laisvei atgauti. Kova yra sunki. Ji turi eiti plačiu frontu ir apimti visus lietuvius. Ji turi buti atliekama organizuotai, visiems dalyvaujant ir palaikant tautinę veiklą, naujus sumanymus ir gyvą lietuvišką judėjimą.

Laikas visiems įsisąmoninti, kad Susivienijimas nėra tik apdraudos organizacija, ji turi, kaip sakiau, patriotinius tikslus, kurie išplaukia iš organizacijos paskirties ir jos senų tradicijų. Tokiems siekimams ir darbams mes turime į savo eiles sutelkti daugiau lietuvių. Kiekviena kuopa turi pradėti nuo savęs, padidindama turimą narių skaičių.

Todėl ir kviečiu jus prisidėti prie naujų narių įrašymo, be jusų arba pačių narių pagalbos mes nepajudėsime iš vietos, o turime žengti pirmyn, jei norime išlaikyti lietuvybę ir per ją iškovoti tautai laisvę. Jei ši kuopa praeityje atliko svarbius darbus, turiu viltį, jog iš jos galime ir dabar tikėtis stiprios paramos vajaus ir kituose darbuose.

Auksinės sukakties proga noriu pareikšti savo ir Pild. Tarybos nuoširdžią padėką už gražią praeities dienų veiklą. Ypatingai dėkoju dabartinei kuopos valdybai. Likime ir toliau ištikimi savo idealams, tikslams, nesustokim pasiaukelyje, bet eikime su gyvenimu, siekdami didesnių laimėjimų, kaip tą darė pirmieji šios kuopos veikėjai, kurių darbu ir nuopelnais kuopa garbingai nužygiavo 50 metų kelią. To linkiu šiandien jums, gerbiamieji auksinio jubiliejaus kuopos nariai.

Tokiais linkėjimais baigiau savo žodį.

Po kalbų pradėjome vakarienę. Stalai buvo nudėti gardžiais lietuviškais valgiais ir gėrimais. Buvau pasigedęs svečių tarpe dr. S. Biežio ir Onos Biežienės, 6-tos apskrities pirmininkės. Tačiau besivaišinant ir jie atvyko. Su jais aptarėme kitos dienos programą.

Po vaišių, prasidėjus šokiams, turėjau progos pasikalbėti su mūsų senaisiais ir naujaisiais veikėjais. Turiu pasakyti, jog 63 kuopa ir jos visa valdyba susideda iš širdingų ir darbščių lietuvių patriotų. Jie sutartinai dirbdami šiandien gali didžiuotis auksine sukaktimi ir gražiu narių skaičiumi, kurių yra daugiau 100. Tikiu, kad jie šiais metais dar daugiau padidins savo kuopą naujais nariais.

Lai ilgai ,ilgai gyvuoja Susivienijmo 63-ji kuopa ir jos nariai.

Palietus jaunimo klausimą, ypač atskiruose pasikalbėjimuose su SLA veikėjais, buvo jų atkreiptas dėmesys į tai, jog priaugančioji karta daugiau naudoja anglų kalbą ir todėl ta kalba jiems reikia pateikti žinias apie SLA Ne tik reikėtų paruošti anglų kalba propagandinės literaturos, bet ir pačioje Tėvynėje laiks nuo laiko pateikti žinių iš lietuviško ir mūsų organizacijos gyvenimo.

Reikia pasakyti, kad tam tikra dalis dabartinių kuopos veikėjų yra gimę Amerikoj ir lietuvių kalbos veik nemoka. Todėl visokias žinias kuopom ir turėtume pateikti abiem kalbom. Tai labai svarbi priemonė norint lietuvius, nemokančius gimtosios kalbos, išlaikyti prie savo tautos kamieno.

Vakarui baigiantis V. Šimkus nuvežė mane viešbutin. Jau buvo gana vėlokas laikas kai nuėjau poilsiui. Na, o juk rytojaus dieną reikėjo dalyvauti SLA 6-tos apskrities parengime.

SLA 6-tos apskrities jaunimo kontestas

Esu dalyvavęs daugely lietuviškų parengimų, tačiau šis jaunimo talentų kontestas, kurį surengė SLA šeštoji apskritis balandžio 12 d. Chicagoje, Lietuvių Auditorijoje, tikrai buvo įdomesnis ir daugeliui, o taip pat ir man paliko gražų įspudį.

Šį parengimą galėtume pavadinti jaunimo su senimu suartėjimu. Jame matėsi vos kelių metų jaunuolis, grakščiai šokantis bei pianą skambinantis — mergaitės, berniukai. O pačioje publikoje buvo įvairaus amžiaus žmonių.

Mane džiugino ta aplinkybė, kad parengime dalyvavo ir ne SLA narių, kurie turėjo gražią progą daugiau patirti ir susipažinti su Susivienijimo tikslais. Vakarą atidarė ir labai gabiai programą pravedė 6 apskr. pirmininkė Ona Biežienė.

Kontestantai jaunuoliai ir jaunuolės daugumoj buvo Susivienijimo nariai. Iš viso 27 asmens. Kiekvienas jų gražiai pasirodė, mat, lietuvių jaunimas yra gabus. Apskrities valdyba gerai padarė, kad kiekvienam kontestantui skyrė dovaną.

Premijas gavo už grojimą pianu Mykolas Drunga, Vida Galenaitė. Akordeono pirmą premiją laimėjo chicagiečiams jau pažįstamas Ąžuolas Stelmokas ir Irena Totoraitytė. Baleto premiją gavo V. Lauraitytė ir Vilija Dailidkaitė. Už puikiai padeklamuotus eilėraščius premijas gavo Juratė Šuopytė ir Nijolė Viščiutė. Prie dovanų padalinimo buvo Josephine Mileriutė ir Christine Krišščiunaitė-Austin.

Baigian meninę programą dar pašoko Ateities šokėjai

Kelkim jaunoje kartoje lietuvišką dvasią

Po programos pakvietė mane kalbėti. Savo kalboje ir pasikalbant atskirai su tėvais sančiais, pareiškiau, kad labai džiaugiuos atvykęs į pirmąjį šios rušies parengimą, sakyčiau, tikrą meno šventę, kurią suruošė SLA 6-ji apskritis, padedama kuopų talkininkų. Tai nepaprastas parengimas, nes jo programą atlieka priaugančios meno jėgos, kurios parodys savo meninius sugebėjimus muzikos, dainos ir dailiojo žodžio srityje. Juk muzika, daina, grakštus šokis ir kitos meno šakos visuomet buvo pagarboje ir žmogaus gyvenime turėjo didelės įtakos ir auklėjimosi reikšmės. Jau prieš tukstančius metų senovės graikai lavino savo vaikų meninius sugebėjimus, mokydami juos muzikos, dainų, šokių ir kitų tos rušies mokslų. Tose srityse jie buvo pasiekę aukšto lygio.

Pažiurėjus į mūsų tautos kulturinius lobynus, panagrinėjus mūsų liaudies dainas ir pamatysime, kad lietuvį daina lydėjo nuo lopšio iki gyvenimo pabaigos. Motinos niuniavo kudikiams lopšines, mergaitės savo širdies jausmus reiškė dainomis darželiuose, vaikinai traukė į karo žygį su daina, užaugę dainavo dirbdami ir linksmindamiesi; liudnų raudų posmų girdėjosi, kai buvo amžinai skiriamasi su savo artimaisiais. Ne veltui buvo sakoma, kad Lietuva tai dainų šalis.

Muzika ir daina kyla iš širdies ir širdį pasiekia. Dainos mus ramina ir paguodžia, teikia džiaugsmą, kelia kilnius jausmus. Gėriuos šiuo parengimu ir tais talentais, kurie šiandien čia susirinkę rodo savo meninius gabumus. Didelės pagarbos verti ir tėveliai, kad jie, nesigailėdami išlaidų, net išsižadėdami savo asmeninės naudos, suprato reikalą ir leidžia mokytis vaikus meno šakų, tuo kelti ir ugdyti jų jauną sielą.

Turite buti dėkingi už jusų tėvelių rupestingumą, o didžiausias tėveliams ir mokytojams dėkingumas bus parodytas, jei jūs, jaunieji, stengsitės gerai mokytis, siekti pažangos moksle ir mene.

Negaliu praeiti tylomis ir pro šios gražios šventės sumanytojus ir rengėjus. Kaip jau minėjau, šias varžybas suruošė šeštos apskrities valdyba, kurios pirmininkė yra žinoma veikėja Ona Biežienė, vicepirmininkė Helen Čižauskienė sekretorius Petras Bružas, iždininkas Martynas Gudelis, organizatorės Christine Krikščiunaitė Austin ir Emma Petraitienė.

Prie darbo surengiant šį kontestą prisidėjo ir komiteto nariai: A. Gintneris, Helen Bučinskienė, Adolfas Kaulakis, Kazys Mačiukas, Konstancija Mankienė, P. Senulienė, K. P. Deveikis, Juzė Gulbinienė, Anna Jagiella, J. Labzentis, Vincas Mankus, P. Vilkelis, Josephine Mileriutė, P. Kučinskas.

Jų visų sumanymu ir pasidarbavimu įvyko šis retas kulturingas parengimas. Už jusų didelį pasidarbavimą ir gražias pastangas Pild. Tarybos ir savo vardu reiškiu nuoširdžią padėką. Taip pat padėka priklauso ir talentų įvertinimo komisijai, tai yra muzikams A. Kalvaičiui, A. Stephens, aktoriui S. Pilkai, baletmeisteriui S. Velbasiui ir Irenai Sprindienei.

Visi bendrai, sutelktomis jėgomis, atlikote gražų ir kilnų darbą.

Susivienijimui kartu rupi tautinė ir kulturinė veikla ir štai, jau veik 80 metų kai tuos darbus atlieka. Šiandien dalelę to darbo parodė SLA šeštoji apskritis. Juk ir šis parengimas yra ir patriotinis, o kartu gražus kulturinis darbas. Susivienijimo vadovybė tokią veiklą palaiko ir ateity palaikys. Tarp dovanų, skiriamų laimėtojams, yra ir SLA dovana — vasarojimas organizacijos vasarnamy Atlantic City, N. J.

Mes siekiame mūsų tautinius ir kulturinius darbus dar daugiau išplėsti. Bet tam yra reikalingos didesnės jėgos ir todėl dažnai keliame reikalą telktis patriotiniai nusiteikusiems lietuviams į Susivienijimo eiles.

Priminiau, kad Susivienijimo kurėjai sumanė padėti organizacijai gerus pagrindus: 1) Meilę savo tautai. 2) Toleranciją kitų įsitikinimams. 3) Teisingumas, taupumas. 4) Labdarybė. 5) Savišalpa. Todėl, praėjus beveik 80 metų nuo jo įsikurimo, mes didžiuojamės organizacijos turto ir narių skaičiumi.

Susivienijimas savo gyvavimo laikotarpy yra išmokėjęs iš savo fondų daugiau 7 milijonų dolerių, na, o vien tik mūsų tautos kulturiniams, tautiniams bei politiniams reikalams yra davęs daugiau pusės milijono dolerių. Taip pat priminiau, kad tik finansiniai galingos centrinės organizacijos gali ilgai, ilgai gyvuoti ir lietuviams naudingus darbus atlikti.

Susivienijimas yra visų Amerikos lietuvių organizacija. Kiekvienas padorus lietuvis yra pageidaujamas ir priimamas. Dar sykį noriu pareikšti savo didelį pasitenkinimą suruoštu jaunimo kontestu. Tokius kontestus reikia ruošti visur, kur tik esama lietuvių, įtraukiant visą lietuvišką jaunimą.

Baigiant turiu išreikšti didelę padėką 6-tos apskr. pirm. O. Biežienei ir visai tos apskrities valdybai ir komitetui už šio graažus jaunimo talentų vakaro pravedimą.

Atsiminkime, jog atitrukę nuo tėvynės ir gyvendami svečioje Amerikoje mes turime išlikti gyvi tautai, užauginti jaunąją kartą patriotinėje dvasioje ir išlikti lietuviais. Tai svarbus tikslas ir jį sekmingiau ir lengviau įvykdysime, jei to sieksime organizuotai. Susivienijimas tokiu keliu eina, kviesdamas prisidėti prie to kilnaus darbo visus lietuvius.

Mielam Chicagos lietuvių jaunimui linkiu meno pagalba ugdyti dvasines galias, mylėti lietuvišką dainą ir muziką, ugdyti patriotizmą ir savo įgytu mokslu prisidėti prie lietuvybės palaikymo ir darbų mūsų tautos laisvei atgauti. Anot Maironio:

Paimkim arklą, knygą, lyrą
Ir eikim Lietuvos keliu.

Tokie yra mano linkėjimai jums, mieli Chicagos lietuviai, o ypač tau, mielas jaunime, šios šventės proga.

Programai pasibaigus, salėje jaunimas šoko, Neo-Lithuanų orkestrui grojant. Vyresnieji užkandžiavo bei šnekučiavo. Ir man dar buvo progos pasikalbėti su K. Mačiuku, jo žmonele, Čižauskais, V. Mankum, J. Gulbiniene, dr. K. Drangeliu, Mrs. Deveikiene, Čepuku, A. Vaitkevičium, Ambrose ir kitais.

Bunant Chicagoje turėjau progos aplankyti Susivienijimui draugingos spaudos — Naujienų ir Sandaros redakcijas bei pasikalbėti SLA reikalais- su dr. P. Grigaičiu, M. Vaidyla, dr. K. Drangeliu ir dr. Montvidu bei kitais. Laikas taip greit praėjo, kad nei nepajutau, jog reikėjo ruoštis kelionėn ir vėl grįžti prie savo kasdieninių pareigų Pittsburghe.

P. P. Dargis

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

SEN. K. B. KEATING KALBĖS LIET. PREZIDENTO MINĖJIME

Lietuvos prezidento Antano Smetonos mirties 20 metų sukakties minėjimas, kurį ruošia 25 New Yorko lietuvių organizacijos, įvyks gegužės 3 d., sekmadienį.

Tą dieną už prez. Antano Smetonos vėlę bus atlaikytos pamaldos visose New Yorko lietuvių katalikų ir evangelikų bažnyčiose ir pasakytas atitinkamas pamokslas.

Minėjimas - akademija bus 4 val. popiet, Statler Hilton viešbuty, 7th Ave. ir 33rd St. kampas, New Yorke.

Sutiko kalbėti New Yorko senatorius K. B. Keating. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Juozas Vaišnys, S.J.. Bus meninė programa ir iškilmingi pietūs. Meninėje dalyje dainuos solistė Irena Stankunaitė, okompanuojant muz. J. Stankunui.

Įėjimas į minėjimą - akademiją auka 2 dol., kartu su pietumis — 10 dol.

Komitetas

LANKO EUROPOS KRAŠTUS

SLA iždo globėja E. Mikužiutė bal. 24 d. iš New Yorko išskrido į Europą ir lankysis Šveicarijoj, Vak. Vokietijoj, Belgijoj, Prancuzijoj, Anglijoj ir kitose šalyse. Šią kelionę atlieka stambios firmos Corn Products Co. reikalais, kur E. Mikužiutė dirba ir yra atsakinga pareigunė.

E. Mikužiutė iš Europos numato grįžti apie gegužės vidurį.

MOTERŲ VIENYBĖS POKYLIS

Moterų Vienybė savo 30-ties metų sukakčiai paminėti rengia pokylį gegužės 17 d., Granada hotel, Ashley Place ir Lafayette Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 6 val. vak. Bilietai gaunami pas nares ir biznierius: Andriušius, Misiunienę, Ginkienę ir prie įėjimo, kaina $10.00. Tik šokiams — $2.00.

Lionė Juodytė dainuos, akompanuojant A. Mrozinskui. Garbės svečiai yra konsulas J. Budrys su žmona, kuri yra musų garbės narė ir visuomet dalyvauja.

Kviečiame bičiulius ir rėmėjus dalyvauti — lauksime!

Šokiams gros J. Thomas orkestras. Bus door prize ir už šokius skiriama dovana. Vakaro vedėja Paulina Šimėnienė. Kitas pareigas atliks komiteto narės.

J. M.

NEŠOKA SU RUSKIAIS

Tiek Lietuvoje, tiek Latvijoj ir Estijoj nuo okupacijos pradžios pastebimas budingas reiškinys. Pabaltiečių merginos vakarėliuose ir kitose viešose vietose atsisako šokti su uniformuotais sovietų kariais, nors tokias uniofrmas dėvėtų ir vietos jaunuoliai nerusai.

Rygos partinis organas "Cina" (vasario 29) paskelbė vieno tokio jaunuolio "skundą". Laiško autorius samprotauja, kad merginos nenorinčios santykiauti su sovietiniais kariais, nes šie neturį pinigo su jomis lankyti kavines, restoranus ar kino teatrus.

Tačiau Pabaltijo merginos tas priežastis nuginčija ir nurodo visai kitus tokio baikoto motyvus. (E)

LIETUVIŲ TAUT. ŠOKIŲ GRUPĖ TARPTAUT. FESTIVALY

Kovo 15 d. Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupė sekmingai pasirodė tarptautiniame folkloro festivaly Sorvonos universitete. Festivalį globojo Paryžiaus Akademijos rektorius J. Roche, jame dalyvavo 15-kos tautų šokių grupės.

Lietuviai pasirodė pašokdami Kalvelį, Kepurinę, Lenciugėlį ir Kubilą. Ypatingai visus sudomino Lenciugėlis, kurį išpildė Paryžiuje studijuojantys Amerikos lietuviai: I. Babarskaitė, G. Garbenytė, A. Kurapkaitė, G. Norvilaitė ir K. Zapkus.

Paryžiaus lietuvių tautinių šokių grupei vadovauja A. Mončys, muzikinės dalies vedėja — B. Venskienė. Minimą tarptautinį folkloro festivalį Sorbonos universitete aplankė 4,000 žiurovų. Jis buvo suminėtas prancuzų laikraščiuose, kaip "Figaro", "Combat" ir kt. (E)

NUPEIKIA FILMUS

Partiniai laikraščiai Lietuvoje vis dažniau puola ypatingai JAV pagamintus filmus. Esą, jie darą neigiamą poveikį į jaunimą. "Komj. Tiesoje" (nr. 58, kovo 21) paskelbtas dviejų partinių pareigunų laiškas. Jie teikia, kad po "Tarzano" filmos serijos atsirado ištisos virtinės berniukų laipiojančių po medžius... O pamatę (amerikiečių gamybos) "Šauniąją septyniukę" ir "7 nuotakas 7 broliams" esą daugelis berniukų zaisdami paleisdavo kumščius...

Budinga, kad smarkiausiai puolamas lenkų gamybos filmas "Namas Žaliojoje gatvėje." Pareigunai nusiskundė, kad per pusantros valandos filme parodytos septynios žmogžudystės, gi salėje... sėdi vaikai ir paaugliai. Lenkiško filmo kiekvienas seansas, aiškinama, tai kliutis auklėjant angančią kartą. (E)

LIETUVOS VARDAS HONG-KONGE IR MONTEVIDEO

Iš Hong-Kong per prel. V. Mincevičių Romoje gauta vasario 7 d. ten leidžiamo savaitraščio Sunday Examiner iškarpa su antrašte: "The Faith in Lithuania." Laikraštis daug medžiagos persispausdino iš anglų kalba leidžiamo ELTOS biuletenio apie religijos persekiojimus okupuotoje Lietuvoje ir kitas žinias.

Montevideo dienraštis El Plata kovo 11 d. daug medžiagos panaudojo iš VLIKo vasario 16 d. paskelbto atsišaukimo, apie religijos persekiojimus, apie jaunimą ir kitas žinias, paimtas iš ispanų kalba leidžiamo ELTOS biuletenio. Musų kovos dėl Lietuvos laisvės pasaulyje plačiai žinomos. (ELTA)

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Balandžio 25, 1964

Išmokamos Apdraudos

JUOZAS SIMETA, 23 kp., Shenandoah, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 3, 1924 m., mirė balandžio 7, 1964 m. Velionio dukteriai, Helen Bell, apdraudos išmokėta $300.00

VLADAS FERADAVIČIUS, 43 kp., So. Boston Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 1, 1912 m., mirė balandžio 11, 1964 m. Velionio apdrauda išmokėta Joseph W. Casper, Jr. $600.00

LEONAS VENGELIS, 122 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 7, 1923 m., mirė kovo 31, 1964 m. Velionio žmonai, Augustina Vengelis, apdraudos išmokėta $1,000.00

AUGUSTAS DERVINIS, 126-pav. kp., New York, N. Y., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 5, 1916 m., mirė kovo 29, 1964 m. Velionio žmonai, Mary Dervinis, apdraudos išmokėta $600.00

WILLIAM STOKAS, 177 kp., Milwaukee, Wis., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 7, 1926 m., mirė sausio 18, 1964 m. Velionio sunui, John Staupickas, apdraudos išmokėta $108.00

ROSE MUCKUS, 198 kp., Akron, Ohio, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 13, 1925 m., mirė kovo 9, 1964 m. Velionės sunui, Joseph Muckus, apdraudos išmokėta $300.00

ELZBIETA LUGANAVIČIENĖ, 204 kp., Tamaqua, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 1, 1928 m., mirė balandžio 3, 1964 m. Velionės dukteriai, Anna Robertson, apdraud. išmok. $1,000.00

ONA ZUKIENĖ, 352 kp., Detroit, Mich., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 14, 1918 m., mirė vasario 13, 1964 m. Velionės vyrui, Jurgiui Zukui, apdraudos išmokėta $300.00

Viso $4,208.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $52,430.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Francis Scarnulis, 115 kp., Wilkes-Barre, Pa. $500.00
Florence Chaponis, 142 kp., New Haven, Conn. 250.00

Viso $7,250.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

J. Lapukas, 31 kp., Lewiston, Me., sirgo 12 sav.	$108.00
H. Wolkovich, 58 kp., Hudson, Mass., sirgo 11 sav. 6 d.	84.77
M. Bakanauskas, 127 kp., Lynn, Mass., sirgo 7 sav. 3 d.	58.00
M. Kantrimas, 185 kp., E. Chicago, Ind., sirgo 12 sav.	87.75
O. Dėdinas, 297 kp., Greenfield, Mass., sirgo 7 sav. 3 d.	81.00
S. Iljasevičius, 352 kp., Detroit, Mich., sirgo 3 sav. 1 d.	19.00
Viso	$438.52
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$7,505.00

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

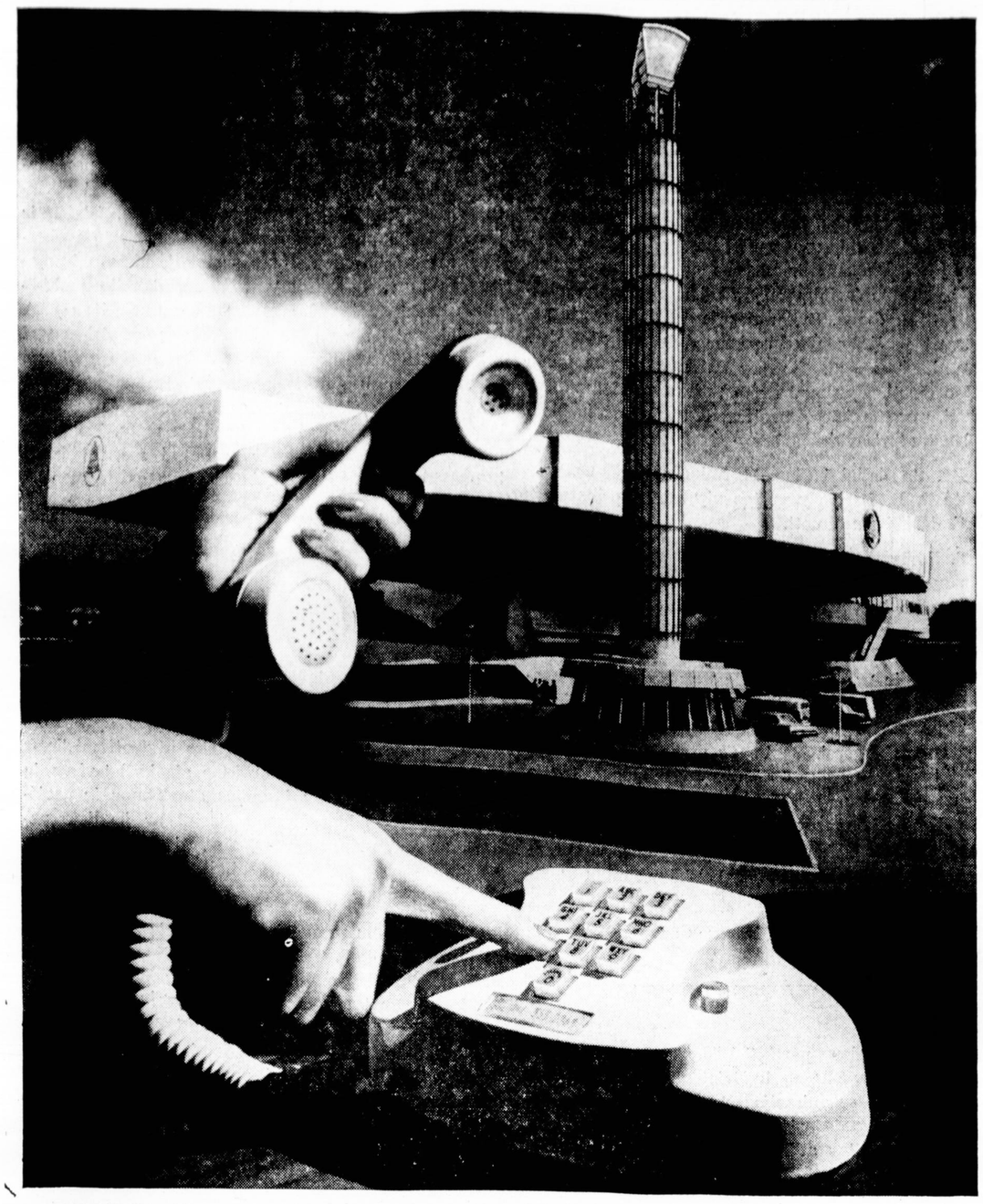

Pamatykit Pasaulinėj Parodoj
TOUCH-TONE — ateities telefonas

Štai jisai, ateities telefonas — Touch-Tone.

Kokia nauda iš Touch-Tone paspaust-mygtuką patarnavimo? Greitesnis, lengvesnis pašaukimas. Vieton sukti ratuką, jųs tik paspaudžiat mygtuką, kad gauti jums reikalingą numerį. Touch-Tone paspausti mygtuką patarnavimas yra taip naujas, kad jųs dar negalit gauti užsakymą, bet jųs galit pamatyti ir vartoti Parodoj. Visos viešos telefono budelės Parodoj yra aprupintos su Touch-Tone. Tad pajieškok jų, kai nuvyksi į Parodą — jųs jį rasit budelėse ir nuostabioj Bell System Parodoj. Jums patiks vartoti šį ateities telefoną. Ir mes tikimės, kad jųs turėsit Touch-Tone paspaudimo mygtuko patarnavimą kurią dieną, irgi!

Aplankyk nuostabią Bell System Parodą Pasaulinėj Parodoj

New York Telephone
Part of the nationwide Bell Telephone System

Jau Dirbo Šimtą Metų . . .

Nikita Chruščiovas su partijos svita gegužės pirmosios proga atsilankė į karo pramonės įmonę Maskvos apylinkėje. Norėdamas parodyti darbininkams savo draugiškumą, teikėsi vieną kitą pakalbinti.

— Kiek turi, drauge, metų? — paklausė Chruščiovas priėjęs prie vieno darbininko, sulinkusio nuo darbo.

— Keturiasdešimt penkis, — atsakė paklaustasis.

Kokio amžiaus buvote, kai pradėjot šioj įmonėj dirbti?

— Dvidešimties.

— Taigi, kapitalizmui sunaikinti ir komunistinės taikos pergalei jau išdirbai 25 metus, — giria darbininką dik tatorius.

— Drauge Chruščiove, esu išdirbęs šimtą metų, — atsiliepia darbininkas.

— Kaip tai gali buti? — lyg pyktelėjęs stebisi Chruščiovas.

— Per tuo 25 metus dirbau dvigubus viršvalandžius.

— Aha, suprantu, tas sudaro 50 darbo metų, bet iš kur 100 metų?

— Partijos įsakymu dirbdami visą laiką vykdėme socialistines lenktynes išvystydami stachonovictišką dvigubą greitį. Tas ir padidino mano darbą iki šimto metų — atšovė sovietų baudžiauninkas.

Dirsė

Skaitytojos St. Piekienės laiškas "Komj. Tiesoje" (nr. 59, kovo 22) liudija, kad Varnių kulturos namuose susirinkusiam pašokti jaunimui patrauklesnė plokštelių su modernia šokių muzika, kaip estradinių orkestrų atliekama programa. Jaunimas be šokių neturįs kitokių kulturinių pramogų. (E)

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. VIrginia 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

DIRVA
TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
Įsteigtas 1915 m.
6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,— pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.
— Leidžia —
Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Vilti

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA
Lietuvių Išeivija Amerikoje
Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 19 | October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 in Section ... Acceptance ... at Special Rate of Postage provided for | New York, N. Y. 10001, Gegužės-May 15, 1964 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | 55 METAI

MAY 18 1964

N. Y. Public Library Div. S Grand Central Sta. P. O. Box 2291 New York, N. Y.

SLA Seimas Prasidės Liepos-July 6 d., Wilkes Barre, Pa.

MASKVOS DĖMESYS AFRIKAI

A. SINTAUTAS

Sovietų diktatorius Nikita Kruščiovas pradėjo atlikinėti politines keliones. Pajudėjęs iš savo lizdo praėjusią savaitę su didele svita, kurios tarpe buvo jo šeimos nariai, laivu pasiekė Egiptą, kur jį arabai sutiko labai iškilmingai. Prezidentas Nasser lydėjo svečią po miestus ir kartu dalyvavo eisenoje Kairo gatvėse.

Nasser sveikindamas Kruščiovą pabrėžė, kad jis buvo ištikimas draugas sunkiuose laikuose ir laikėsi ištikimybės ir kad jie pasirinko kovos budą pasaulio taikai išlaikyti. Kruščiovas nesigailėjo pagyrų Nasseriui, pareikšdamas, kad juodu abudu su Nasser yra "anti-imperialistai."

Netruko ir daugiau gražių žodžių, bet Kruščiovas atvyko į Egiptą ne pagyrų klausytis, ar sakyti, bet grynai politiniais sumetimais. Ši jo kelionė į Afriką buvo suplanuota po to, kada Afrikoje sukinėjosi Raud. Kinijos premjeras, ieškodamas talkininkų prie Maskvą. Sov. Rusija, kovodama už savo įtaką Afrikoje, jau nuo seniai remia Egiptą ginkluodama Naserio armiją ir duodama pinigine paramą. Assuan užtvankai pastatyti sovietai Egiptui davė 400 milijonų dolerių. Dabar Kruščiovas atvyko į Afriką palenkti Nasserį savo pusėn, nustatyti jį prieš Raud. Kiniją, kitaip sakant, atsiimti atpildą už paramą.

Be abejo, kad šį atsilankymą sovietai panaudos komunistinei propagandai skleisti arabų tarpe, o kartu daugiau atitraukti ir nuo vakarų. Sovietams kaip tik nepatinka Afrikoje esančios amerikiečių ir kitų sąjungininkų karinės bazės. Jų nenori nei Nasseris. Kruščiovo atsilankymas turi sustiprinti Nasserio padėtį ir padrąsinti jį prieš vakariečius savo reikalavimais.

Suruoštos Kruščiovui iškilmės ir minių sveikinimai turi tikslą parodyti pasauliui, kad Sov. Rusija yra kitų kraštų labai mėgiama. Tuo tarpu Amerikos ministeriui McNamara atsilankius į Vietnamą, komunistai ruošia prieš jį atentatus. Nesunku suprasti, kad veikia viena ir ta pati ranka — kelti į aukštybes Sov. Rusiją ir niekinti Ameriką.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Prez. Johnson Keliauja

Praėjusį šeštadienį JAV prezidentas Johnson buvo atvykęs į New Yorką, kur aplankė pasaulinę parodą. Amerikos valstybės paviljono auditorijoje įvyko spaudos konferencija. Jos metu susirinkusiems laikraštininkams kalbėjo apie pastangas pravesti piliečių teisių įstatymą ir pradėtą kova prieš skurdą. Manąs, kad dar šį mėnesį bus priimtas piliečių teisių įstatymas. Kartu pasisakė už "Medicare" įstatymo įnešimą, pareikšdamas, jog nesuprantąs, dėl ko gydytojai tam priešinasi, nes pagal tą programą gydytojų sąskaitos už gydymą bus apmokamos.

Johnson iki šiol dar nepareiškė, kad jis kandidatuosiąs busimuose prezidento rinkimuose, tačiau neslėpė, kad jo kelionės po valstijas turi politinį pobudį. Paskutinių dviejų savaičių eigoje prezidentas aplankė 13 valstijų. Lankydamasis New Yorke ir Atlantic City jis dalyvavo penkiuose parengimuose.

Spaudos konferencija vyko karštoje atmosferoje. Diena buvo šilta, visi oro vėsintuvai buvo išjungti, nes prezidento žodžiais "vėsintuvai daugiau kelia triukšmą nei žurnalistai."

MIRTIES BAUSMĖ ĮVYKDYTA

SAIGON. — Atmetus malonės prašymą, Saigono futbolo aikštėje buvo sušaudytas Ngo Dinh Can, buvusio Vietnamo prezid. Ngo Dinh Diem jaunesnis brolis. Jį nuteisė mirties bausme revoliucijos tribunolas už piktnaudojimą valdžios.

Bausmė įvykdyta dalyvaujant 200 asmenų miniai, valdžios atstovams ir laikraštininkams.

SUKILIMAS KUBOJE YRA GALIMAS

WASHINGTON. — Kubos pabėgėliai ir jų vadai teigia, kad kiekvienu metu Kuboje gali prasidėti sukilimas prieš Castro priespaudą. Kritiška diena laikoma gegužės 20, Kubos nepriklausomybės sukaktis.

Iš Amerikos valdžios sluogsnių sakoma, kad neturima jokių informacijų, jog Kuba galėtų buti užpulta. Esa, Amerikos valdžia tokiam užpuolime ant Kubos jokiu budu nedalyvautų ir bus pasirupinta, kad joks užpuolimas nebutų daromas iš Amerikos teritorijos.

RUOŠĖSI NUŽUDYTI McNAMARĄ

SAIGON. — Vietnamo policija susekė ir suėmė tris atentatininkus beminuojančius tiltą, kuriuo turėjo važiuoti JAV krašto apsaugos ministeris Robert S. McNamara. Tiltas tuo metu turėjo buti susprogdintas. Nustatyta, kad suimtieji priklausė komunistams. Pasikėsintojų grupės vadui pasisekė pabėgti.

Vėl jaunimą gabena į Kazachstaną

"Entuziastai, jus kviečia setynmečio statybų romantika" — tokiais žodžiais jaunimas skatinamas vykti darbams į tolimąjį Kazachstaną (plg. "Komj. Tiesą", nr. 54, kovo 15). Komjaunimo organe pažymėta, kad Kazachstano stepėse auga geležinkeliai, miestai, kad Sibiras geležinkeliais turįs buti susietas su kitais Sovietijos rajonais. Nurodyta, kad trestui "Celintransstroj", vykdančiam darbus plėšinių krašte, reikalingos jaunos, stiprios rankos ir . . . "karštos entuziastų širdys." Jų ieškoma ir Lietuvoje.

Matyt, Lietuvos jaunimas nelabai veržiasi į Kazachstaną bei jo "romantiškas" sritis, nes pažymėta, kad Komj. S-gos CK biuras nutaręs "visuomeninio siuntimo tvarka" pasiųsti į Kazachijos respublikos minėto tresto vykdomas statybas **didelį burį respublikos vaikinų bei merginų.**

Kiek lietuviško jaunimo vėl gabenama į "romantika dvelkiantį" Kazachstaną — nepasakyta. Tik aišku, kad vadinamas "visuomeninis siuntimas" neturi nieko bendro su anksčiau skelbtu tariamai savanorišku jaunimo vykimu į tolimąsias Sovietijos sritis dirbti statybose, kurios svarbios tik Maskvai ir neturi nieko bendro su Lietuvos bei jos gyventojų gerove.

APIE VIETOVARDŽIUS

Wolfgang LAUR: Namens- und Sprachschichten in den nordoestlichen Provinzen des Deutschen Reiches (Vardų ir kalbų sluogsniai šiaurės-rytų Vokietijos provincijose). Studija žurnale: "Zeitschrift fuer Ostforschung". 12. Jahrg. Heft 4. Dezember 1963, pls. 731-757. Skyriuje "Namen der baltischen Schicht" (Baltiškojo sluogsnio vardai) pls. 748-752 liečiami lietuviški vietovardžiai Rytprusiuose.

Pabaigoje pažymima, kad sovietų okupuotos Rytprusių dalies beveik visi vietovardžiai paversti rusiškais. Tik kaikurių vandenų vardai palikti senieji. (E)

LIETUVIŠKA RADIJO VALANDĖLĖ MADRIDE

Pagrindinė valandėlė transliuojama kasdien 7:35 iki 7:55 vak. (Lietuvos laiku 9:35-9:5 vak.) 31,2 m banga. Pastaruoju metu pakeistas kartojimo laikas — kiekviena programa kartojama kitą dieną 8:40 val. rytą (10:40 val. Lietuvos laiku) 48,84 m.

APLANKĖ DONELAIČIO GIMTINĘ

— Keli Lietuvos dailininkai ir kulturos ministerijos darbuotojai J. Glemža ir S. Budrys buvo nuvykę į Tolminkiemį, Kaliningrado srityje. Jie apžiurėjo vietą, kur gyveno, kurė ir palaidotas K. Donelaitis. Pasikeista mintimis dėl vietovės sutvarkymo ir numatomo antkapio paminklo vietos parinkimo.

—Dirigentai Lietuvai dabar ruošiami Leningrado konservatorijoj. Pirmieji pokariniais metais ten baigę dirigavimą buvo R. Geniušašs ir M. Dvarionaitė. Dabar dirigavimą studijuoja keturi muzikai iš Lietuvos: broliai Juozas ir St. Domarkai, V. Paulavičius — konservatorijoj ir Jonas Aleksa — aspiranturoje. J. Aleksa su dirigavimu jau pasirodė Lietuvoje ir į jį dedama daugiausia vilčių.

— Kai kurie Lietuvos rašytojai prisimena Sovietijos miestą Penzą. Karo metu tame mieste keletą mėnesių gyveno rašytojai S. Nėris, Liudas Gira, A. Venclova ir K. Korsakas. Kovo 29 d. laikraštis "Penzenskaja pravda" išspausdino A. Venclovos, aišku, teigiamus atsiminimus apie Penzos laikotarpį, antrašte "Tolimąją Penzą prisimenant."

— Lietuvoje minėta pedagogo ir literato Teodoro Šuravino 75 m. gimimo sukaktis. J. Butėnas "Lit. ir Meno" savaitraštyje (nr. 17) nurodė, kad Šuravinas daug nuveikęs grožinės literaturos vertimų srityje. Ilgiausiai Šuravinas gyveno Jurbarke, po karo grįžo į Lietuvą, o nuo 1940 m. atkeltas į Kauną ir ten tebegyvena.

Šuravinas, pasak Butėno, nuoširdžiai myli lietuvių tautosaką, ypač pasakas. Visi jo originalieji raštai pasirodė neprikl. Lietuvos laikmečiu— paminėtini šie: "Pasakojimai apie didžiąsias keliones" (1931), "Kelionės į nežinomus kraštus" (1937). Jis paruošė ir pagalbines priemones mokykloms, pvz. "Vaikų žaidimai ir pramogėlės" (1932). Sovietinėje okupacijoje Šuravinas paruošė mokyklinį rusų kalbos vadovėlį ir vertė lietuvių rašytojų kurinius į rusų kalbą (Sruoga, Žemaitė, Venclova ir kt.).

Sukakties proga Šuravinas Lietuvos A. Sovieto apdovanotas garbės raštu. (E)

LIETUVOJE MIRĖ INŽ. PR. MARKUNAS

Balandžio mėn. iš Lietuvos gautomis žiniomis, Lietuvoje mirė, 92 m. eidamas, inžinierius Pranas Markunas. Jis buvo gimęs 1873 m. Andrioniškio val., Utenos apskr. Lietuvoje buvo vienu iš gelžbetonines statybos pionierių. Pastatė visą eilę gelžbetoninėės konstrukcijos tiltų.

1923 - 1939 m. Lietuvos (vėliau Vytauto D.) universitete dėstė gelžbetonines ir betonines konstrukcijas, buvo technikos fak. privatdocentu. (E)

KLAIPĖDIEČIAI Į VAKARUS—TIK SAVO NORU

Ryšium su kovo 25 d. "Prav doje" paskelbtais kaltinimais vak. vokiečių ambasadai Maskvoje (esą, ji daranti spaudimą Klaipėdos krašto gyventojams vykti į Vak. Vokietiją, juos remianti pinigais ir pan), vokiečių spaudos atstovų Maskvoje pranešimu ("Die Welt", nr. 74, kovo 28) ambasada griežtai patikino, kad visi tie Klaipėdos krašto gyventojai persikelią į Vakarus savo noru. Sovietai paskelbė visą eilę tų klaipėdiškių pavardžių — jie tariamai kalbėję su panieka apie Vakarų "rojų" ir gyrę "gerą darbą" sovietiniame režime.

Tuo tarpu iš tos pačios ambasados sluogsnių gautos žinios, kad pvz. Plenienė iš Karklininkų turėjusi 81 metus amž., Irma Kliošytė, 23 m. amž. turėjusi Vak. Vokietijoje motiną ir norėjusi pas ją vykti, prašė leidimų vykti ir kiti Klaipėdos kr. gyventojai, kaip Marija Liliškienė ar 64 m. amž. Ieva Kuršaitytė. Sovietai paskelbė, kad tulas Erikas Spagas laiškuose kalbėjęs apie "šuns gyvenimą V. Vokietijos stovyklose," o tikrovėje Kurtas ir Erika Spagai iš Lietuvos Vak. Vokietijon išvyko dar 1958 m. ir, žinoma, nė negalvoja apie grįžimą į sovietinį "rojų." (E)

GĖDA ATSKALUNAMS — ŠAUKIAMA IR LIETUVOJE

Pagal Maskvos nurodymus, visoje Sovietijoje vyksta mitingai, kuriuose smerkiami kinai ir keliama tariamai pati teisingiausia Sov. Sąj. "leninė linija." Nuo bal. 4 d. ir Lietuvos spauda skelbia įvairių profesijų žmonių pasisakymus bei mitingų aprašymus. Čia pora pavyzdžių:

Jaun. seržantas G. Jankauskas "Kom. Tiesos" (nr. 68, bal. 4) paskelbtame laiške šaukia: "Teisingai pasielgė C. K-tas, nusprendęs tiesiai, nieko nenutylint, papasakoti liaudžiai ir visam pasauliui apie nešvarius Pekino falsifikatorių sumanymus..."

Šaltkalvis L. Zujus rašė: "Atskalunai vis įnirtingiau ir įnirtingiau puolė musų partiją ir visą socializmo stovyklą. Įniršis ir tendencingumas, nacionalizmas ir šovinizmas— nėra geriausi patarėjai ideologiniuose ginčuose"...

Kaip pagal dirigento lazdelę panašiais žodžiais šiuo metu plustami kinai ir remiama Maskva visoje Sovietijoje, nuo Baltijo juros pavergtųjų kraštų ligi Vladivostoko. (E)

SUSIVIENIJIMO KUOPOS — TINKLAS LIETUVIŲ VEIKIMUI

Musų žmonių patriotinį veikimą didžiai vertindami ir linkėdami jam geriausios sekmės, turim vis gi pasakyti, kad tenka abejoti ar pavyks daugiau padaryti, negu iki šiol buvo musų garbingų veikėjų pasiekta. Kalbėkim tiesiai, štai musų **Susivienijimo kuopų tinklas,** jis pasiskleidęs po visą milžinišką šalį. Musų kuopų nariai ne šventėms, ne atsitiktinai sueina, bet **surišti broliško bendravimo ir gyvenimiškai svarbiais reikalais.** Jie palaiko pastovius ryšius savo tarpe ir savo organizaciniu stiprumu paveikia ir į visą lietuvių visuomenę.

ORGANIZATORIŲ SVARBŪS UŽDAVINIAI IR DIDŽIULIAI JŲ NUOPELNAI

Kuopos iš savo tarpo išskiria garbingiausius veikėjus ir paveda jiems atsakingiausį darbą, kurio pagrindinis tikslas stiprinti savo organizaciją. Šimtai vyrų ir moterų dirba organizatorinį darbą. Nėra kalbos, kad jie butų už šį darbą pakankamai atlyginami. Jie rupinas, jie turi nesmagumų, jie pasiaukoja tik tuo vienu **patriotiniu pasiryžimu** dirbti lietuvių labui. Ir pasiekia gražių rezultatų, pastoviai papildo savo kuopas naujais nariais.

KAM SEKASI ŠIS ORGANIZACINIS DARBAS?

Neverta nutylėti, kad yra tokių organizatorių, kurie mėgata nusiskųsti, jog dėl daugelio aplinkybių jų darbas esąs pasunkėjęs. Tokių organizatorių veiklos rezultatai nėra pasigerėtini. Tačiau greta jų, mes turime didelį skaičių veikėjų, kurie akivaizdžiai parodo savo darbo našumą. Kai arčiau prisižiuri nusivylusiems veikėjams, greitai pastebi, kad pas juos tik viena negerovė, tai pasiryžimo stoka. Nes greta jų mes turim sekmingus organizatorius ir jų dėka Susivienijimo vajaus darbai vistiek pavyksta. Tad kodėl gi tik dalis veikėjų savo pečiais turi išnešti visą organizacinio darbo sunkuma? Jeigu butų visi musų organizatoriai vienodai sąmoningai nusistatę pagelbėti savo organizacijai, tai musų vajaus rezultatai be jokios abejonės butų dvigubai ar net trigubai didesni. Kuopų veikėjų drausmingumas ir pastovi parama organizatoriams šiuos vajaus rezultatus gali padidinti.

Jeigu nebus atsilikusių vajaus darbe kuopų ir nebus nusivylusių organizatorių, tai mes pasieksime to, ko visi trokštame — Susivienijimo sustiprinimo.

P. Tr.

YPATINGA DOVANA NAUJIEMS NARIAMS,

kurie įstos į SLA iki ateinančio 53 seimo —

SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMAS

Ten rasit tikrą Amerikos lietuvių gyvenimo, kurybos ir kulturinių darbų veidrodį. Gaudami ALBUMĄ turėsit neužmirštamą dovaną, kuri Jums suteiks nemaža džiaugsmo.

SLA organizatoriai! Pasinaudokit gera proga ir pasistenkit gauti naujų narių, kad visos musų kuopos sutiktų busimąjį SLA seimą pasižymėdamos sekminga veikla. Atkreipkit naujų narių dėmesį, kad SLA Vajaus Komisijos parėdymu jie gauna gražią dovaną — SLA Auksinio Jubiliejaus ALBUMĄ, kartu su apdraudos PALIUDIJIMU.

STUDENTŲ SUSIRĖMIMAI SU POLICIJA PRAHOJE

Pagal Vakaruose gautas žinias, gegužės 1 d. minėjimo metu įvykę susirėmimų ir buvo suimta studentų (pagal čekų oficialius duomenis tebuvo suimtas vienas studentas, kiti suimtieji tebuvę eiliniai jaunuoliai). Vienoje gautomis žiniomis apie 3,000 čekų, daugiausia studentų buvo nuvykę prie poeto Machos paminklo. Ten jie šaukę "Tegyvuoja laisvė", protestavo prieš žemą gyvenimo lygį, kylančias kainas ir reiškė nepasitenkinimą komunistiniu režimu. Prahos radijas pranešęs apie tą dieną pasireiškusius "ramybės trukdytojus" bei vad. veltėdžių ar chuliganų išsišokimus.

Reikia pažymėti, kad demonstracijos prieš Čekoslovakijos režimą jau yra buvusios prieš dvejus metus. Prieš metus policija buvo išsklaidžiusi studentų susiburimus. (E)

ŠVEDAI RUSIJOJE

— Švedų bankininkai ir prekybininkai lankėsi Sovietijoje. Švedai tikisi gauti didelių užsakymų, ryšium su N. Kruščiovo planu išvystyt sovietų chemijos pramonę.

Artėja Seimas - Įrašykim Daugiau Lietuvių į Susivienijimą

Tėvynė

Lithuanian Weekly

Published Every Friday

by the Lithuanian Alliance of America

ANTANAS SODAITIS
EDITOR

BERTHA PIVARONAS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States $4.00
To Foreign Countries $5.00

307 West 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. LAckawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti nevėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio numeriui išeinant.

Keičiant adresą, butina pranešti senasis adresas ir nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Rupinkimės Seimo Sekmingumu

Teko patirti, kad SLA 53 Seimui Ruošti Komisija rupinasi ir dirba, kad liepos 6 d. suvažiavę delegatai į Wilkes Bare, Pa. turėtų geras sąlygas savo darbui ir gražias pramogas poilsiui. Kaip žinome, seimo išvakarėse bus piknikas parke, kitą dieną po posėdžių — susipažinimo vakaras ir pagaliau — banketas. Visos tos pramogos yra lyg neoficialioji seimo dalis, tačiau jos taip pat turi gražią paskirtį. Tokie susiburimai yra gera atvanga po įtemptų dienos darbų, o kartu puiki proga visiems susitikti, pabendrauti, pasidalinti įspudžaiis, atnaujinti senas pažintis, o ne retai pasikeisti nuomonėmis įvairiais klausimais, neišskiriant nei organizacinių ar seimo reikalų.

Bet dar daugiau mums visiems turi rupėti pačio seimo sekmingumas, o prie to daug gali prisidėti pačios kuopos, pasistengdamos atsiųsti daugiau delegatų, kitaip saknt, pasirupinti, jog musų organizacijos tukstančiai narių seime pilnai butų atstovaujami.

Taip pat seimo sekmingumas daug priklauso ne vien nuo gero pasiruošimo, bet ir nuo pačių jo dalyvių. Suvažiavusių delegatų aktyvus pasireiškimas darbuose, sveikų nuomonių pateikimas svarstant klausimus ir įnešimus, geri sprendimai turi lemiamos reikšmės seimo sekmingumui.

Šiaip ar kitaip galvosime, bet visi turėsime pripažinti, jog seimas yra didelis įvykis organizacijos gyvenime ir nuo jo daug priklauso ateinantieji organizacijos darbai ir numatytų siekimų vykdymas.

Todėl iš anksto rupestingai ruoškimės artėjančiam seimui ir pasistenkime, kad jis butų sekmingas, daugiau prisidėtų prie organizacijos ir narių gerovės.

A. Sd.

Springfield, Ill.

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyks birželio 7 d. F. Pajaujienės namuose, 1904 Peoria Rd. Visi nariai maloniai kviečiami atsilankyti. Turime daug reikalų aptarti. Ateidami atsiveskit savo pažįstamus, kurie norėtų įstoti į musų kuopą.

SLA 158 kp. valdyba

ISTORIJA MOKO — PAVYZDŽIAI PATRAUKIA

Malonu buvo paviešėti Roselande, SLA 63 kuopai minint 50 metų sukatį ir išgirsti bei pasiklausyti apie šio rožių miesto organizuotų lietuvių darbus, istorijas ir susipažinti su veikėjais.

Žinoma, garbė seniems veikėjams, kurie išvedė šią kuopą į jubiliejinius metus. Tokių veteranų turime jau nedaug. Jų daug iškeliavo į amžinybę. Nežiurint to, dabar turima 195 suaugusius ir 21 jaunuolį narį. Iš viso čia pašalpoms ligoje buvo išmokėta $14,389.93. Tai didelė parama sergantiems ir nelaimėje atsiradusiems! Dabar kasoje kuopa turi apie $1,000.00 savų pinigų.

Kuopoje seniausiais nariais yra: P. Umbražiunas, A. Andriuškevičius, A. Marcinkevičius, J. Norvainis, A. Boužis, K. Skrobutėnas, M. Lukshon, Br. Papšis, V. Buzas, P. Kučinskas, P. Kurdzikauskas, A. Andrijauskas, J. Plekavičius ir kiti.

Reikia pažinti ir trumpą Roselando SLA istoriją. Kuopa buvo įsteigta 1914 m. liepos 11 d. Jos pirmą valdybą sudarė: pirm. J. Aleksandravičius, P. Pivoriunas, P. Čepulis, P. Kučergis. Vėliau matome J. Orinskaitis, J. Stanaitis, Varanius, Barniškis.

Prieš tai buvo suorganizuota 139 kuopa su pirmin. J. Pučkorium ir sekr. A. Narbutu ir 100 narių, bet ji vėliau buvo likviduota. 63 kuopa pradėjo darbą su 20 narių ir greitu laiku išsiplėtė iki 150, paskui net iki 250 narių, vadovaujant P. Pivoriunui.

1916 m. kuopa rinko aukas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, o 1917 m. parašus, kad Amerika pripažintų apsisprendimo teisę Lietuvai, o vėliau — de fakto ir de jure.

Kuopa gerai dirbo ir pirm. P. Kučinskas išlaikė tvarką per depresijos arba biednuosius metus, gelbėdamas narius įvairiais reikalais. Kuopos įkurėjas buvo P. Pivoriunas. Jis mirė 1938 m. Tuomet įsijungė kiti: Kurzikauskas, Simonėlis, Bertulienė. Organizatorius A. Laurutanas per 17 metų prirašė 165 narius.

1954 m. valdybą sudarė: P. Kurzikauskas, Klorienė, Kučinskas, Laurutanas, Bertulienė, Snarskis, Simonelienė, Belišauskas, Barniškis ir kiti.

Dabar vėl praėjo 10 metų, bet valdyba yra panašios sudėties: pirm. P. Kurzikauskas, vicepirm. A. Klonis, protokolų raštin. P. Kučinskas, fin. rašt. A. Laurutanas, iždin. bei organizatorius — J. Labžentis.

Ta SLA 63 kuopa jau atšventė savo jubiliejų. Jos vadovybei reiškiama padėka ir pagarba už rupestingą darbą per 50 metų, privedus kuopą iki auksinės sukakties. Ją pagerbė ir SLA Pild. Taryba. Pats prez. P. P. Dargis atvyko juos pasveikinti ir sustiprinti jų dvasią naujuose darbuose.

Tikrai, Roselandui linkėtina sulaukti kito jubiliejaus— deimantinio!

Antanas Gintneris

JAUKUS PAGERBIMO VAKARAS CLEVELANDE

Tikrai broliškas pagerbimas ir visai šeimiškas nuoširdumas nudžiugino visus susirinkusius bal. 19 d. Lietuvių salėje. Tikslas — Marijos Miščikienės, ištvermingai ir kruopščiai ėjusios per 25 m. SLA 14 kp. fin. sekretorės pareigas, sukaktis, reta ir garbinga sukaktis.

Šią iškilmę surengė tos pat kuopos pirmininkas Vyt. Braziulis drauge su kuopos moterų komitetu, kurį sudarė: N. Braziulienė, O. Jokubaitienė (vaišių šeimininkė), M. Jones, J. Polterienė, P. Šnaiderienė (komiteto pirmininkė) ir M. Trainauskaitė.

Programą pradėjo P. Šnaiderienė, linksmai rekomenduodama viso vakaro vadovą Vyt. Braziulį. Pradžiai duotas kuklus, bet mielas koncertėlis. Pranešėja R. Jokubaitytė stebėtinu įsijautimu padeklamavo.

V. Jurgelis padainavo Kačanausko kurinėlį ir S. Rombergo dainų iš Student Prince Operos. Balsas valdyta gana atsargiai, įtikinamai, turinys ir tenoriški polinkiai sukėlė šventišką nuotaiką.

N. Braziulienė tokiu pačiu atsargumu atliko S. Joneso ir R. Rodgerso kurybą. Jos dainavimas iššaukė malonų jaukumą ir šiltus plojimus. Dar abu solistai padainavo ir duetą. Akompanavo I. Plechavičienė, — muzikali, švelni ir atydi palydovė. Pianiną, kad ir prastą, verčia prabilti su įkvėpimu, puošdama vokalistų melodijas bei sąžiningai įsigyvendama į kiekvieną kurinį. Smugiai, pirštai ar pasažai — tikslų ir ryškiai spalvingi.

Solenizantę M. Miščikienę sveikino vyr. šeimininkas V. Braziulis savo kuopos, o vėliau 136 kp. ir Vilties draugijos pirmininko dr. V. Ramanausko vardu, be to, A. Praškevičius, F. Baranauskas (14 kuopos garbės pirmin.), K. Karpius, J. Budrienė, 20-os moterų (paskelbusios M. Miščikienę jų garbės nare) kuopos pirmininkė A. Balašaitienė ir F. Eidimtas.

Gauta sveikinimų raštu: iš SLA prez. P. P. Dargio ir sekretorės B. Pivaronienės, Baltimorės lietuvių moterų klubo įgaliotos J. Rastenienės ir baltimoriečių N. ir J. Rastenių.

Dovanos įteiktos: rengėjų — albumas su visų svečių parašais, auksinė plunksna ir pieštukas, N. ir Vyt. Braziulių — skoningas drožinys — Lietuvos Vytis, Vl. Braziulio — gėlių puokštė ir dar kitokios.

Džiaugsmingai sugiedojus Ilgiausių metų, karštai virpančiais žodžiais atsakė Miščikų šeimos vardu žentas N. Bawer ir galų gale pati pagerbtoji, jautriai dėkodama visiems ne tik už sveikinimus, linkėjimus ir dovanas, bet ir už bendradarbiavimą.

Judriom šeimininkėm šauniai talkavo abi lipšnios Jokubaitytės ir visados visus gyvinąs V. Benekraitis.

Iš viso dalyvavo apie 85 asmenys — Miščikų gerbėjai, bičiuliai ir veikėjai.

Vladas Braziulis

Melrose Park, Ill.

SLA 125 kuopa, kuri buvo įsteigta 1914 m., šiais metais mini savo veiklos auksinį jubiliejų. Šiai sukakčiai atžymėti rengiamas minėjimas - vaišės gegužės 17 d., 2 val. po pietų, Italian Village restorane, 617-619 So. 25th Avenue, Bellwood, Il. Dalyvaus kuopos nariai su šeimomis ir kviesti svečiai. Vietos užsisakomos iš anksto.

Iš Chicagos pakviesti SLA Pild. Tarybos nariai, Nora Gugienė ir dr. Biežis. Taip pat ir dr. Montvidas.

Šiuo laiku kuopoje yra 52 nariai. Kuopai vadovauja ilgametis pirmininkas H. Petraitis.

Kr.

Chicago, Illinois

Bus puiki gegužinė

SLA 301 kuopos valdyba gegužės 24 d. ruošia visiems Chicagos SLA nariams, jų šeimoms ir artimiesiems išvažiavimą į gamtą — Chicagos pietų vakariniame pakraštyje, Willow Springs ribose esantį Rorest Preservą, Buffalo Grove 4 nr., kuris yra 87 So. ir Kean Ave. šiaurės vakariniame kampe, tik porą minučių nuo Chicagos Lietuvių Tautinių Kapinių. Įvažiavimas į šį parką yra iš Kean Ave. ir iš 87 So. gatvės.

Willow Springs mayoras Doc Rust yra vedęs lietuvaitę — Sofiją Žilevičiutę ir visus maloniai kviečia tą dieną pabuti jo svečiais. Parke yra didelė aikštė žaidimams, tad jaunimas turi pasiimti sviedinius ir kitokius sportui įrankius, o senimas kortas, šachmatus ir kitus savo mėgiamus žaidimus.

Parke yra automobiliams pastatyti pakankamai asfaltuotos vietos, visiems užteks stalų su suolais, yra tyro vandens pompa, maistui gamintis ugniavietės ir kitokie patogumai.

Nuo gegužinės vietos visai netoli yra Chicagos Lietuvių Tautinės Kapinės. Bus įdomu aplankyti dr. Vinco Kudirkos paminklą, Lietuvos prezidento dr. K. Griniaus palaikus, prof. Vacl. ir Viktoro Biržiškų kapus, SLA įkurėjo dr. J. Šliupo, ilgamečio SLA sekret. dr. M. Viniko, Tėvynės redaktoriaus Kl. Jurgelionio ir kitų garbingų musų tautai vyrų kapus bei palaikus.

Vykstant pasiimti maisto ir gėrimų, o kas jų neturės, galės gauti ir vietoje. Nebus įmama įvažiavimo, įėjimo, nei jokie kitokie mokesčiai. Gegužinė rengiama nepasipelnymo tikslu, bet kad Chicagos SLA nariai su prieteliais gamtoje, broliškoje aplinkoje, praleistų gražiausį pavasario sekmadienį ir kad Willow Springs parkuose skambėtų lietuviška daina.

Dėl platesnių informacijų skambinti 652-8168. Esant blogam orui, rinksimės į Sofijos Žilevičiutės - Rust "Sophie" užeigą, lygiai priešais įvažiavimą į lietuvių tautines kapines.

Stepas Paulauskas,
SLA 301 kp. pirmin.

So. Boston, Mass.

Gražus pobuvis

Jį rengia SLA 328 kuopa gegužės 16 d., šeštadienį, 124 F St., Sandaros svetainėje. Bus rodomi lietuviški filmai iš moterų veikimo ir kitoki įdomūs įvykiai. Bus laimėjimai. Laimingiausias gaus dovanas.

Kviečiam visus atsilankyti. Atsiveskite ir artimuosius. Užkandžiai, "door prize" — visi tikrai busit patenkinti. Pradžia 7 val. vak.

Širdingai kviečia

Rengimo Komitetas

Easton, Pa.

Metinė gegužinė

SLA 342 kuopa rengia didelę ir gražią gegužinę birželio 7 d. visiems gerai žinomam Katinio ukyje, Country Club Rd. Visi laukia kuopos gegužinės, nes tą dieną iš arti ir toli lietuviai suvažiuoja kartą metuose pasimatyti.

SLA 342 kuopos gegužinės rengėjai kviečia visus atsilankyti ir praleisti linksmai laiką gražioje vietoje. Ypač yra kviečiami lietuviai iš Wilkes Barre, Pittstono, Mahanoy City, New Philadelphia, New Yorko ir kitų vietų.

SLA 342 Kuopa

Harrisburg, Ill.

Mirė šimtametis SLA Narys

Bal. 16 d. mirė SLA 16 kp. ilgametis narys, Juozas Šidlauskas, sulaukęs 102 metų amžiaus. Manau, kad mažai yra Susivienijime tokių laimingų, kad butų sulaukę šimtmečio ir dar pajėgtų save prisižiurėti.

Pažinojau Šidlauską daugiau 50 metų. Harrisburge gyvendamas užaugino 3 sunus ir 3 dukteris. Jo žmona mirė 1943 m. Kurį laiką gyveno vienas, nes vaikai buvo išvažiavę į kitus miestus. Sunui sugrįžus iš armijos, gyveno su juo. Vėliau sunus persikėlė į kitą miestą, tada ir tėvas gyveno pas vaikus. Mirus jis buvo parvežtas ir palaidotas šalia žmonos Harrisburgo kapuose. J. Šidlauskas neilgai sirgo, tik dvi savaites pagulėjo lovoj.

Tėvą palaidojus, tą pačią dieną vakare Chicagoje mirė jo sunus, budamas 55 metų. Šeimai buvo didelis smugis, nes perdaug gailesčio į taip trumpą laiką.

J. Šidlauskas buvo kilęs iš Vilniaus krašto. Visą amžių sunkiai dirbo. Buvo rimtas žmogus ir su visais kaimynais gražiai sugyveno. Harrisburge lankydavo SLA 16 kp. susirinkimus, buvo darbštus narys.

Ramiai ilsėkis, drauge, mirusių mieste.

Chas. Vaichunas

Hamilton, Canada

SLA 72 kuopos susirinkimas kviečiamas gegužės 17 d., 5 val. pop ietų, sekmadienį, Lietuvių Namų patalpose, King St., East Hamilton.

Be eilinių kuopos reikalų svarstymo, bus renkamas kuopos atstovas į SLA 53 seimą. Tat susirinkimas yra svarbus ir nariai prašomi jame gausiai dalyvauti. Kas turėtų mokėti mokesčių, prašoma tai padaryti ten pat.

Valdyba

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių veda Sveikatos Komisija: DR. PETRAS ZALATORIS, VINCAS TERCIJONAS, M. D. ir ALBINAS GRIGAITIS, M. D.

Kodėl Seniems Kojos Patinsta?

DR. PETER ZALATORIS

Jauniems žmonėms kuno dalys patinsta, kai jas sutrenkia arba kai koks skaudulys pradeda augti. Tuo tarpu vyresnio amžiaus jos dažnai patinsta be jokio sutrenkimo. Kartais atsiliepia jaunatvėje padarytas sutrenkimas, bet seniems žmonėms patinimai atsiranda ir be sutrenkimo. Dažniausiai patinsta per riešus. Vieniems patinsta rankos, kitiems kojos. Daugeliui keliai patinsta.

Tinimo priežastys gali buti kelios. Mano patyrimas sako, kad patinimai dažniausiai atsiranda dėl nepakankamo judrumo. Kojos per kelius patinsta tiems, kuriems sėdėti daug smagiau, negu vaikščioti. Jie pradeda tinti po ilgesnės ligos, kai senukas ar senelė turėjo kelias savaites pagulėti lovoje, o vėliau, jau kiek sustiprėjęs, mėgdavo atsisėsti apyminkštėje kėdėje ir ilgai pasėdėti.

Aiškus daiktas, kad sėdėti geriau, negu gulėti. Jei dar nėra pakankamai energijos, kad galėtum atsikelti ir ant kojų pastovėti, tai geriau gulėti ar sėdėti. Bet jei jau esi tiek sustiprėjęs, kad gali ant savo kojų pastovėti, pavaikštinėti, tai ilgai vietoje nesėdėk.

Kai 60 ar 70 metų amž. sulaukę žmonės atsisėda, tai dažnai vienoje pozicijoje prasėdi po kelias valandas. Tas ilgas sėdėjimas ir sukelia kojų patinimą. Kai sėdime, tai per kelią praeinančios gyslos suspaudžiama. Priešakinėje kelio dalyje einančias gyslas perdaug įtempiame, o užpakalinėje kojos dalyje esančias gyslas suspaudžiame. Pertemptoje ar suspaustoje gysloje kraujas laisvai negali vaikščioti.

Visi žinome, kad musų širdis plaka dieną ir naktį. Ji visą laiką varo kraują pirmyn ir atgal. Varo į kojų galus vienomis gyslomis, o kitos jų stumia atgal į širdį. Kai gyslos nesuspaustos, tai kraujas laisvai vaikšto. Bet kai gyslos suspaustos, tai jis užkliuva.

Širdis nuvaro didoką kraujo kiekį į kojų galus, o vėliau nepajėgia jo atgal atstumti. Kraujas spaudžiasi į viršų, bet nepajėgia. Per kelius pralenda lengvesnės dalys kraujo, o sunkesnės dalys, sakyčiau, limfatinės drumzlės, pasilieka prie suspaustos gyslos. Tos drumzlės, panašios į drumzlėtą vandenį, pamažu prasiskverbia į kelyje esančius įvairius audinius. Dar vėliau jos sukietėja. Kai jos ten sukietėja, tai tuomet koja per kelią patinsta ir pradeda skaudėti. Jei kam tenka ilgiau sėdėti, tai geriausia kojas ištiesti, kad kraujas laisvai judėtų.

Bet dar geriau — labai ilgai nesėdėti. Pasėdėjus pusvalandį, stok ir eik Jei neturi kur eiti, tai pavaikščiok po kambarį, nueik į virtuvę. Svarbu, kad judėtum.

Kearny, N. J.

Kulturingas vakaras

Geg. 2 d. teko dalyvauti Newarko "Rutos" ansamblio parengime. Pažymėtina, kad į parengimą atsilankė apie 300 jaunimo. Meninei programai vadovavo A. Kačanauskas, "Rutos" ansamblio dirigentas, padedant L. Stukui.

Mišrus choras, vyrų choras ir moterų choras labai gerai sudainavo po keletą dainų. Vykusiai pasirodė duetas — Mackevičiutė ir Florencija Schirm. L. Stukas padainavo solo ir duetą su Fl. Schirm. Taip pat duetą atliko Edna Mockevičiutė ir J. Majeski su vyrų choru. Viskas buvo atlikta taip gerai, kad net kilo mintis, kodėl "Rutos" ansamblis neina plačiau į lietuvių kolonijas su savo pasirodymais.

"Rutos" ansamblio pirmin. inž. V. Melinis sveikino atvykusius į parengimą ir dėkojo už paramą.

Ansamblio administratorius inž. Vl. Sarpalius rupinosi, kad visi dalyviai butų pavaišinti. Malonu matyti daug jaunimo linksmai ir kulturingai šeštadienio vakarą savųjų tarpe praleidžiant.

Pasikalbant su muzikais: Čižausku, Bagdonavičium ir kitais apie meninės programos vertinimą, visi pareiškė, kad programa labai gerai atlikta ir, kad "Rutos" ansamblis nėra eilinis choras.

A. S. Trečiokas

Terre Haute, Ind.

Mirė Ona Kruopienė

Balandžio 18 d. mirė Ona Kruopienė, sulaukusi 72 metų amžiaus. Amerikoje išgyveno apie 50 metų. Ji buvo gero budo ir su visais gražiai sugyveno. Visuomet lankydavosi kuopos susirinkimuose.

Didžiame nuliudime paliko savo vyrą Joną, tris dukteris ir sunų. Buvo pašarvota pas graborių Calahen. Su bažnytinėm apeigom palaidota Kalvarijos kapinėse.

Lai buna jai lengva ilsėtis šios šalies žemelėje.

Juozas Beniulis

Bal. 26 d. Palermo, Sicilijoje kelioms valandoms sustojus čekų laivui "Lavtsia", keturi Čekoslovakijos piliečiai nebegrįžo į laivą ir pasirinko laisvę Vakaruose. (E)

CHICAGOS SLA GEGUŽINĖ

Visus Chicago SLA narius ir jų bičiulius Willow Springs, Illinois, mayoras Doc Rust, gegužės 24 d. kviečia į patį gražiausią ir didžiausią Forest Preservą — Buffalo Grove 4 nr., kurs yra šiaurės vakariniame kampe 87 So. ir Kean Ave., tik porą minučių nuo Chicagos lietuvių tautinių kapinių.

Įvažiavimas į šį parką yra iš Kean Ave. ir iš 87 gatvės. Nebus įmamas įvažiavimo, įėjimo, nei jokie kitokie mokesčiai. Maistą ir gėrimus pasiimti iš namų, o kas jų neturės, galės gaut vietoj. Stalų su suolais yra pakankamai ir jų iš namų nesiimti. Parke visiems užteks asfaltuotos vietos automobiliams pasistatyti, yra tyro vandens pompa, maistui gaminti ugniavietės, puiki aikštė žaidimams ir kitokie patogumai.

Gegužės 24 d. išvažiuokim į gamtą, kad Willow Springs kloniais skambėtų lietuviškos dainos.

STEPAS PAULAUSKAS, SLA 301 kp. pirmin.

SLA 5-TOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS

kviečiamas gegužės 17 d., SLA centro name, 307 W. 30th St., New Yorke. Bus aptarti organizacijos reikalai, o taip pat paminėtas

KRISTIJONAS DONELAITIS,

jo gimimo 250 m. sukakties proga.

Kalbės S. JAKŠTAS, 126 kuopos pirmininkas.

Minėjimas ruošiamas kartu su SLA 126 kuopa.

Kuopos prašomos atsiųsti delegatus, o taip pat nariai kviečiami atsilankyti į minėjimą. Pradžia 2 val. po pietų.

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS

1964 M. VASARIO 26—KOVO 1 D. METINIO SUVAŽIAVIMO

PROTOKOLAS

(Tęsinys)

SLA Turto Paskirstymas Fondais

Apdraudos	$3 292,951.03
Ligoje Pašalpos	233,454.10
Mišrus (Exp., Fraternal, N. N., Jaunimo auklėjimo, Literaturos, Bedarbių)	55,035.69
Viso	$3,581,440.82

SLA investmentai, bondsai ir jų amortizuota vertė

United States Government	611,000.00
Special Revenue etc.	111,781.66
Railroads	345,975.60
Public Utilities	1,931,611.16
Industrial & Miscellaneous	208,500.62
Šėrų	150.00
Viso	$3 209,019.04
1962 m. buvo	$3,160,456.56

Morgičiai

1963 m. morgičių	$162,455.00
1962 m. morgičių	$181,775.00
Numokėta	$ 19,320.00

Tenka pastebėti, kad SLA investmentai padidėjo.

1963 metais buvo gautas iš SLA investmentų didesnis nuošimtis.

Už visas investmentų transakcijas tenka pareikšti padėką Investmentų Komisijai, kuri su didžiu rupestingumu sekmingai atliko 1963 m. jai pavestą taip komplikuotą ir atsakomingą darbą.

SLA NARIŲ STOVIS

SLA organizaciją sudaro ne vien jos sukauptas turtas, bet gyvieji nariai. 1963 m. mirė 322 nariai. Jie visi buvo geri patriotai, susipratę veikėjai ir netekus jų Susivienijimas patyrė didelį nuostolį. Bet šį nuostolį Susivienijimas, kaip ir kitos fraternalės organizacijos, turi pernešti, nes mirtis yra naturali žmogaus gyvenimo dalis. Susivienijimas gailisi netekęs gerų narių, bet savo obligacijas jis išpildė sąžiningai ir greit išmokėjo pomirtines jų paskirtiems pašalpgaviams.

Be mirimų, SLA organizacijoj kasmet buna ir kitokių narių stovio pasikeitimų. Turiu pastebėti, kad 1963 metais narių pasikeitimų duomenys yra teigiami, kas taipgi sudaro nemažą pasitenkinimą.

Taigi su džiaugsmu tenka konstatuoti, kad narių skaičius, kurie atsiėmė savo cash surrender vertybes, lapsuotų narių skaičius ir tų, kurie nustojo mokėti duokles 1963 metais žymiai sumažėjo. Centras ypatingą dėmesį buvo atkreipęs į narių reikalus, rašė jiems nuoširdžius ir motyvuotus laiškus, ir išdavoje gavome teigiamus rezultatus.

SLA centras 1963 m. išmokėjo:

319 pomirtinių (dvi liko 1964 m.)	$173,641.54
14 taupomųjų apdraudų (V3)	7,250.00
Cash surrender 102 nar. (83 suaug. 19 v.)	16,506.24
Dvi "Old Age" apdraudas	1,000.00
Viso 437 nariams	$198,397.78

Apie naujų narių reikalus bus patiekti duomenys Vajaus Komisijos raporte.

Kalbant apie narių reikalus, turiu pastebėti, kad Amerikos lietuvių visuomenė pradeda daugiau pasitikėti musų Susivienijimu, nes nauji nariai apsidraudžia vis didesnėmis sumomis.

Kad gauti naujų narių yra dedamos didžios pastangos ir plečiama SLA veiklos programa, nes visi norime, kad SLA narių atžvilgiu pasiektų tokio pat stiprumo, kokį turime finansiniu atžvilgiu.

Žymesnieji įvykiai SLA centre

Laikotarpy nuo praeito Pild. Tarybos suvažiavimo, SLA centre įvyko SLA Jaunuolių Komisijos narių, kurie gyvena arčiau New Yorko, suvažiavimas 1963 m. gruodžio 14 d. Jų suvažiavime dalyvavo prezidentas P. P. Dargis, iždo globėja E. Mikužis ir aš. Po suvažiavimo buvo padarytas Jaunuolių Komisijos nariams kuklus priėmimas, kad privačiai daugiau pasikalbėti SLA ateities ir veiklos problemomis.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, centre buvo surengtas centro tarnautojams 1963 metų Kalėdų pobuvis, kurio metu juos pasveikinau Pld. Tarybos vardu ir įteikiau mažas dovanėles.

SLA centre, 1964 m. sausio 24 d. buvo sušauktas pirmas naujai įsteigtos New Yorko SLA Moterų 99 kuopos susirinkimas, kuriame arčiau buvo susipažinta su SLA tikslais ir pasidalinta mintimis. Oficiali šios kuopos inauguracija įvyks vasario 29 d., nes norėjome, kad galėtų dalyvauti visi Pild. Tarybos nariai ir šios inauguracijos metu prezidentas P. P. Dargis įteiks 99 Moterų kuopai čarterį.

Taip pat teko prisidėti prie SLA centrinės 126 kuopos metinio pobuvio, kuris įvyko centro patalpose ir kuris praėjo nuotaikingai.

SLA Ketvirtos Apskrities Suvažiavimas

SLA 4 apskr. metinis suvažiavimas įvyko spalių 13 d., New Haven, Conn. Man teko dalyvauti jų suvažiavime ir suvažiavime bei bankete sveikinti juos Pild. Tarybos ir SLA centro vardu.

SLA 4 apskrit. 1963 metais patyrė didelius nuostolius, nes mirė apskrit. pirmininkas A. Kasparavičius ir sekretorius A. Orantas. Nežiurint, kad apskritis pergyveno tokią netikėtą nelaimę, nes neteko žymių veikėjų ir vadovų, bet apskritis vėl susitvarkė ir rodo gražius ženklus SLA ateities veiklai. Nauja apskrities vadovybė rodo nepaprasto susidomėjimo Susivienijimu, gražiai skleidžia musų broliškos organizacijos idėjas ir kiek galint stiprina apskritį naujais nariais.

SLA Kuopų Reikalai

Galiu pranešti Pild. Tarybai, kad SLA centras su ypatingu rupestingumu seka visų SLA kuopų ir narių duoklių atsiskaitymo reikalą. Pavėlavus nariams sumokėti duokles, SLA centras tuojau pat specialiu laišku apie tai praneša kuopų finansų sekretoriams ir paprašo juos skubiai išrinkti iš atsilikusių narių duokles. Užtai 1963 m. turėjome žymiai mažesnį narių skaičių, kuriuos teko lapsuoti.

1963 m. keturios SLA kuopos dėl įvairių priežasčių neatsiuntė laiku į SLA centrą narių duoklių. SLA centras ėmėsi skubių žygių ir tinkamų priemonių sutvarkyti tų kuopų reikalus. Su pasitenkinimu turiu pranešti, kad visos kuopos, kurios buvo sušlubabusios su narių duoklių atsiskaitymu, savo reikalus gerai sutvarkė, kai kurios net pavyzdingai, išskyrus vieną kuopą, kuri iki šiol liko neatsiskaičius už nedidelę narių duoklių sumą, apie kurią bus svarstoma atskiru dienotvarkės punktu.

Tenka paminėti, kad tvarkant atsilikusių su narių duoklių kuopų reikalus, atėjo su ypatingai nuoširdžia ir didžia pagalba šie SLA veikėjai: O. Dubraitė, N. Bayorienė, M. Stanislovaitienė, S. Gegužis ir musų prezidentas P. P. Dargis.

Mano Ypatinga Padėka

Visi SLA veikėjai nori ir visi dedame didžiausias pastangas, kad užtikrinti musų brolišką organizacijai, kuri turi tokią svarbią, didžią ir garbingą praeitį, taip pat gražias dienas ir stiprybę tolimajai ateičiai. SLA ateitis priklauso nuo jo narių, ypač jaunimo. Todėl musų organizatorių darbas yra nepaprastai didžios svarbos. Musų organizatoriams priseina atlikti sunkiausias naujų narių prirašymo darbas, tad jiems priklauso didžiausias kreditas ir nuoširdžiausia padėka už nenuilstamą ir taip reikšmingą jų darbą.

Taip pat didelė padėka priklauso SLA apskričių ir kuopų valdyboms už jų darbą ir rupestį, bet ypatinga padėka priklauso musų darbštiesiems finansų sekretoriams, nes tvarkant SLA narių reikalus, jiems tenka nešti didžiausia našta ir be to, laiku, tiksliai ir tvarkingai atsiskaityti su SLA centru. Noriu pabrėžti, kad beveik visų SLA kuopų finansų sekretoriai 1963 metais parodė gražų pareigingumą ir daugelis jų pasižymėjo tvarkingumu.

1963 metais SLA centre neįvyko nieko ypatingo, be ilgesnio sirgimo dviejų tarnautojų. Galiu pasidžiaugti, kad centro tarnautojų kooperacija su manim visais SLA reikalais praeitais metais buvo dar glaudesnė, už ką centro, spaustuvės tarnautojams ir "Tėvynės" redaktoriui reiškiu gilią padėką.

Iš visų gerbiamų Pild. Tarybos narių 1963 metais, kaip ir anksčiau, teko patirti malonus, nuoširdus ir rupestingas bendradarbiavimas. Todėl visiems reiškiu nepaprastą savo padėką. Ypatinga pagarba ir padėka priklauso musų prezidentui P. P. Dargiui, nes jis nebodamas nei laiko, nei nuovargio parodė stebėtiną darbštumą, kartu į jį įliedamas daug naudingo ir praktiško sumanumo, kad tik nutiesti mielajam Susivienijimui gražesnius ateities kelius.

Baigiant noriu priminti, kad musų Susivienijime yra sukaupta per ilgus laikus daugelio tukstančių geriausių žmonių ir didžių patriotų jėgos. Todėl tenka tikėti, kad ilgiems laikams SLA liks lietuvių išeivijos nesugriaunama tvirtovė ir vilties švyturys musų tautos skaisčiai laisvei.

SLA Sekretorė

S. Gegužiui įnešus, N. Gugis parėmus, sekretorės B. Pivaronas raportas priimtas vienbalsiai ir atlikti darbai ratifikuoti.

Prezidentas P. P. Dargis pirmą sesiją uždarė 1 val. popiet, pranešdamas, kad antroji sesija prasidės 2 val. popiet, šioje pačioje vietoje.

—: DAINORELIS :—

TYLUS VAKARS

Tylus vakars, be vėjo, be vėjo,
Lakštingala čiulbėjo, čiulbėjo.

Mergužėlė daržely, daržely
Žalias rutas ravėjo, ravėjo.

Labas vakars, mergele, mergele,
Ar nematei žirgelio, žirgelio?

Matyt mažiau žirgelį, žirgelį,
Savo tėvo dvarely, dvarely.

KELEIVIAI IR ŠUNES

Per kaimą sutemus du vyrai keliavo
Ir tyliai abu tarp savęs šnekučiavo.
Tik štai iš po vartų sulojo šunytis,
Pamatė jis vyrus ir puolė juos vytis.

Tuoj antras ir trečias prie jo prisidėjo,
Ir vyrus užpuolę lojimais lydėjo.
Jau akmenį mesti viens vyras pakėlė,
Bet draugas pamatęs jam ranką nutvėrė.

Palauki, jam sako, tu linkęs tikėti,
Kad akmeniu šunį priversi tylėti!
Eime, nebuk kvailas: pabos jiem taip loti,
Matys, jog nebijom, turės ir nustoti.

Ir tiesą pasakė: vos kiek jau nutolo,
Jau šunes aptilo, beveik nebelojo;
O kai gerą galą draugai nukeliavo,
Tai šunes gulėjo ir sunkiai alsavo.

ANTROJI SESIJA

Prezidentas P. P. Dargis antrą Pild. Tarybos suvažiavimo sesiją atidarė vasario 26 d., 2 val. popiet, SLA centro patalpose.

Sekretorei B. Pivaronas atlikus vardošaukį paaiškėjo, kad šioje sesijoje dalyvauja visi Pild. Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

8. Iždininkė N. Gugis savo raportą pateikė raštu.

SLA IŽDININKĖSE RAPORTAS

Gerbiamieji:

Kaip per eilę metų įprasta, taip ir šiemet man teko paruošti trys metiniai raportai: Bonų, Paskolų ir "Cach". Visus raportus prirengiau laiku ir išsiunčiau sausio mėn. SLA sekretorei B. Pivaronas.

Kadangi Investmentų ir Paskolų (mortgage) Komisijų raportai bus išduodami tų komisijų, todėl man tenka išduoti tik "Cash" stovis 1963 m. gruodžio 31 d., papildant "Cach" stovį iki 1964 m. vasario 15 d. ir santrauką Bonų ir Paskolų raportų.

(Bus daugiau)

CARŲ PĖDOMIS

Prieš kurį laiką spaudoje buvo žinutė, kad dabartiniai Lietuvos okupantai, sekdami savo pirmtakų — carų, pėdomis, žada įvesti musų tautai rusų raidyną, kadaise garsią Lietuvoje "graždanką".

Apie tai paskaitęs pagalvojau, kad musų spaudos darbuotojai jau kiek išeina per kraštą tokias žinias skelbdami. Nejaugi galėtum tikėt, kad Maskvos viešpačiai tokį šlykštų veiksmą ryžtųsi daryti. Jie gi žino, kaip vieningai visa lietuvių tauta atmetė "graždanką" carų viešpatavimo metais. Jie žino, kaip didvyriškai kovojo prieš jos įvedimą gausios eilės knygnešių.

Tad toji žinia atrodė man visiškai neįtikima.

Tačiau neseniai, bevartydamas bibliotekoje knygas, užtikau sovietų išleistą kitų kalbų vadovą. Susipažinęs su juo, aš jau visiškai kitaip ėmiau tąją žinią — apie buk tai busimą rusų raidyno įvedimą lietuvių rašybai, vertinti.

Sov. Sąj. gyvena daug tautų, kurių vienos jau seniai, o kitos visai neseniai, buvo rusų pavergtos. Vienos jų išliko primityvėmis, gi kitos, dar ir prieš jas pavergiant, turėjo ilgo savarankaus gyvenimo istorijas ir buvo pasiekusios aukšto kulturos laipsnio ir sukurusios turtingą literaturą.

Kaikurioms primityvioms ugrų - finų tautelėms, o taip pat ir kaikurioms nedidelėms Kaukazo tautelėms (osetinų, abhazų), obrusiteliai (rusintojai) dar carų laikais primetė rusų raidynus. Lietuvių tautai tokis primetimas obrusiteliams nepavyko.

Po revoliucijos visos Sov. Sąj. ne slavų kilmės tautos, išskyrus gruzinus ir armėnus, pravedė savo rašybų reformas. Gi kaikurios ir visai nau jai sukurė sau raidynus.

Armėnai ir gruzinai, turėdami savo labai senas rašybas, pasiliko prie savo senųjų, nekeisdami jų.

Pravestos rašybos reformos labai reikšmingos. Tautos, kurios ilgus šimtmečius naudojo arabų raidynus, atsisakė nuo jų. Netoli 50 tautų, nors ir komunistų diriguojamos, 1923-28 metų laikotarpyje įsivedė lotyniškus raidynus. Net ir tos tautos, kurioms rusai buvo primetę rusų raidynus, ir jos atmetė ir įsivedė lotyniškus. Tai rodo, kad visos tos tautos norėjo latyniškais raidynais atsirubežiuoti nuo viešpataujančios Sov. Sąj. rusų tautos. Jie norėjo išlaikyti savo savitumą ir kurti savo tautinę kulturą. Ir tą jie padarė savo komunistų vadovaujami.

Tokia padėtis negalėjo patikti diena iš dienos kylančiam Sov. Sąj. rusiškam ultra nacionalizmui.

Ir štai nuo 1937 metų iki 1940 m. naujieji obrusiteliai (rusintojai) su raudona žvaigžde kaktoje, uždraudė lotyniškus raidynus 50-čiai Sov. Sąj. tautų, apie 50 milijonų bendro skaičiaus. Vietoj uždrausto lotyniško raidyno, rusai per prievartą primetė jom rusiškąjį raidyną — kirilicą.

Jokia tauta savo noru to nebutų padariusi. O tą prievartą įvykdyti turėjo padėti, nors ir prieš savo norą, tų tautelių kvislingai — savi komunistai.. Juk dar prieš tai, kai buvo primesta rusiškoji rašyba, visa tų tautų -tautiniai susipratusi inteligentija, o taip pat ir savo tautos reikalus daugiau atjaučią kaikurie komunistai, buvo fiziniai sunaikinti.

Tad pasilikusiems kvislingams teliko tik aklai pildyti Maskvos užgaidas.

Juk tautai kordinaliai keist rašybą, tai žygis labai sunkus ir sudaras didelių nuostolių. Juk visas senas kulturinis lobynas ligi reformos sukauptas, jau ateityje eiliniams žmogui bus neprieinamu.

Dešimties metų lotyniško raidyno vartojimo laikotarpy buvo sukurta nemažai literaturos veikalų ir išleista senųjų naująja, lotyniška, rašyba. Ir štai Kremlius, kaip kirviu, tą viską nukirto. O ką kalbėti apie nedideles šiaurės ar tolimo Sibiro tauteles. Jos tik pradėjo kurti savo literaturos lobynus, joms kiekvienas leidinys yra brangus, brangesnis nei tas auksas, kurį rusai jų žemėje vergų rankomis vagia.

Bet argi tas viskas gali rupėti naujųjų "viršžmogių" rasei. Jų tikslas tas visas tautas kuo greičiau išnaikinti. Kur negalima to atlikti fiziniu išnaikinimu, ten naudoja visas kitas priemones, kaip kolonizaciją, prievartos iškeldinimus ir t.t. Rusų raidyno primetimas viena iš tų priemonių.

Viso Sov. Sąj., neskaitant žydų, teliko armėnai, gruzinai, suomiai ir Pabaltijo tautos vartojančios ne rusiškus raidynus.

Armėnų raidynas ir literatura siekia 3 amžių Kristui gimus; gruzinų siekia penktą amžių. Tad sunku tikėti, kad nauji kulturtregeriai išdrįstų jiems primesti savo raidyną.

Gi Pabaltyje jiems keliai jau parodyti carų. Ir jei carų laikais, neskaitant vieno-antro parsidavėlio, visa tauta pajėgė pasipriešinti "graždankos" įvedimui, tai dabar nauji rusintojai turi kiekvienoje tautoje paklusnią penktą koloną — vietinius komunistus. Gi komunistų partija kiekvienoje tautinėje respublikoje yra tiek atmiežta kolonistais rusais - komunistais, kad bile koks pasipriešinimas yra neįmanomas.

Tad pavojus lietuviškai rašybai yra labai rimtas.

A. Leonas

DR. A. GRIGAITIS

LETARGINIS MIEGAS

Letargija — ligotas stovis, panašus į miegą, kurs gali tęstis keletą dienų, savaičių, net ir keletą metų. Laike letarginio miego nėra ne tik jokių miegančio judesių, bet ir paprastų reflektų (pavyzdžiui akių vizija nereaguoja į šviesą, paprastai nuo šviesos susitraukia). Sunkiuose atvejuose kvėpavimas tiek silpnas, kad net ant pridėto prie nosies ar burnos veidrodžio nepasirodo rasa. Labai silpnas pilvo ir krutinės kvėpavimas.

Pulsas arba visiškai neapčiuopiamas arba labai silpnas. Kraujo apytaka tiek sulėtėja, jog širdies plakimas veik nesigirdi. Oda šalta, išbalus. Žmogaus letarginis stovis panašus į žvėrių žiemos miegą. Toks žmogus be gyybės ženklų. Sąmonė dažniausia lieka veikli. Letarginio miego metu ligonis gali girdėti, kas daros aplinkoj, bet visiškai negali judėti, atrodo it paraližuotas. Letarginiu miegu miegąs gali pabusti, pavalgyti ir vėl užmigti. Seniau pas žmones kildavo baimė buti gyvam palaidotam.

Kad žmogus, užmigęs letarginiu miegu nebutų gyvas palaidotas, 19 amž. pradžioj gydytojas Tiri buvo išleidęs taisykles apie mirusius. Patarta kapuose turėti namą, kur galima butų laikyti mirusį. Kasdien po kelis kartus kapų sargas privalo aplankyti nabašniką. Nabašnikas turi buti apklotas, patalpa šaltu metu šildoma ir t.t.

Tai buvo anksčiau. Dabar gi medicina tiek tobula, jog moka atskirti tikrai mirusį nuo letarginiu miegu susirgusio. Ir giliam letarginiam miege raumenys, nervai reaguoja į elektros srovės jaudinimus. Stetoskopu gali išklausyti širdies nors ir silpnus virpėjimus, arba TV ekraną sekti jos judesius. Štai pora letarginio miego atsitikimų.

Prancuzijoj 4 metų mergaitė, turinti ligotą nervų sistemą, išsigando, neteko sąmonės. Po to užmigo letarginiu miegu, kuris be pertraukos tęsėsi 18 metų. Mergaitę paguldė ligoninėn, ją atydžiai slaugė, maitino. Po 18 metų ji buvo jau suaugus mergina. Nors ji pabudo jau veik užaugus, jos protas, pajutimai, interesai liko toki, koki buvo prieš letarginį miegą. Pabudus iš letarginio miego, ji paprašė lėlę pažaisti.

Fiziologas Pavlovas turėjo tokį atsitikimą. Vienas ligonis išgulėjo ligoninėj "gyvu lavonu" 25 metus. Jis nejudėjo, nekalbėjo nuo 35 iki 65 mtetų amžiaus, kada išlėto pradėjo judėti, kalbėti ir t.t. Vėliau jis papasakojo, jog miege jis daug ką girdėjo, matė, suprato, bet negalėjo judėti, kalbėti.

Tas pats Pavlovas aprašo tokį atsitikimą. 1918 m. pilietis K užmigo turėdamas 40 metų, pabudo sulaukęs 60 metų. Pramiegojo 20 metų. Visą šį laiką ligonis praleido ligoninėj, kur jo gyvybė buvo palaikoma dirbtinu maitinimu.

Indijoj jogai gali pagal savo norą save užhipnotizavę užsimigdyti, it butų papuolę į letarginį miegą.

Letarginio miego priežastys: sužeidimai, mažakraujystė, sunkus pergyvenimai, nervų sistemos pakrikimai, isterija ir t.t.

Tėvynė

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

TĖVYNĖS SKAITYTOJAMS

Pranešame gerb. skaitytojams, kad praėjusią savaitę, dėl techniškų kliučių, Tėvynė neišėjo.

REMONTUOJAMAS SLA VASARNAMIS

Praėjusio SLA seimo nutarimu, Susivienijimas yra įsigijęs narių poilsio reikalams vasarnamį Atlantic City, N. J. Šiuo metu vasarnamis iš lauko pusės ir jo kambariai yra dažomi ir atliekami kiti remonto darbai. Su vykstančiais darbais susipažinti į Atlantic City yra nuvykusi SLA sekretorė B. Pivaronienė. Ji kartu rupinasi reikalingu inventorium ir kambarių paruošimu vasarojimui.

Jei viskas vyks kaip planuojama, tai manoma, kad naujai įsigytam vasarnamyje nariai ir svečiai galės pradėti vasarot nuo birželio mėn. vidurio.

ATVYKO VASARIO 16 GIMNAZ. DIREKTORIUS

Balandžio 21 d. iš Vakarų Vokietijos į New Yorką atskrīdo Vasario 16 d. gimnazijos direktorius kun. Bronius Liubinas. Svečiasl ankys lietuvių kolonijas ir supažindins su Vasario 16 gimnazijos siekimais ir gyvenimu, norėdamas sukelti $50,000.00 gimnazijos statybai. Tokia suma yra reikalinga sekmingai užbaigti lietuviškos mokyklos namų pastatymą.

Kun. B. Liubinas yra pasiekiamas adresu: Rev. B. Liubinas, 105 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. Tel. EV 7-1422.

VYRŲ CHORO KONCERTAS

New Yorko Lietuvių Vyrų choro pirmasis koncertas įvyks gegužės 24 d., sekmadienį, 6 val. val., Franklin K. Lane High School, Jamaica Ave., prie Dexter Court.

Privažiuoti traukiniu BMT Jamaica linija iki Elderts La. stoties.

Programoje: Vyrų Choras, dirig. Vl. Baltrušaičio. Solistas J. Vaznelis, pianistė A. Kepalaitė.

PAMINĖS J. V. STILSONĄ

LDD 7 koupa gegužės 23 d., 5 val. vak., rengia visuomenės veikėjo J. V. Stilsono dviejų metų mirties sukakties paminėjimą. Kalbės K. Bielinis, kun. P. Dagys ir J. Buivydas. Paminėjimas įvyks Bručo salėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

BRAZILIJOJ ŽUVO LIETUVIS SPORTININKAS

Brazilijoj, Campinas mieste automobilio nelaimėje žuvus lietuviui sportininkui, šviet. minist. fizikos ir sporto depart. inspektoriui Valdemarui Blatkauskui, apie velionį plačiai rašė visa Brazilijos spauda. Jis buvo geriausias Brazilijos krepšinio žaidėjas tos šalies rinktinėje.

'Argentinos Liet. Balsas" pažymi, kad Blatkauskas laikęs paskutinius baigiamus egzaminus teisių fakultete. Už pasižymėjimą sporte dar 1959 m. Brazilijos buv. prezidentas dr. Kubitschek Blatkauską buvo apdovanojęs aukščiausiu Garbės Ordinu.

(E)

ATSTOVŲ RUMŲ PIRMININKAS LIETUVIŲ KONGRESO KOMITETE

JAV Atstovų rumų pirmin. kongresmanas John MacCormack mielai sutiko įeiti į Amerikos Lietuvių Kongreso rengimo komitetą garbės nariu. Šis garbingasis politikas yra vienas iš žymiausių parlamentarų Amerikojė, šiuo metu yra lyg ir JAV viceprezidentas, nes nesant tikrojo viceprezidento, jis užimtų prezidento vietą tuo atveju, jei prezidentas dėl kokių nors priežasčių negalėtų tęsti savo pareigų. Jo sutikimas buti musų kongreso komitete yra svarbus ir reikšmingas dalykas.

Kongreso rengimo komitete dalyvauti yra sutikę ir šie žymųs senatoriai: P. Douglas, Ill., Th. Dodd, Conn., A. Humphrey, Minn. Taip pat kongresmanai — R. Pucinski, Ill., O'Neil, Ohio, E. Garmetz, Md. ir F. Germain, R.I.

Kongresas įvyksta birželio 26, 27 ir 28 d. Washingtone.

JUOZO MARTINKONIO ĮPĖDINIAMS

1947 metais miręs Juozas Martinkonis yra palikęs kelis tukstančius dolerių anksčiau Lazdijuose gyvenusiam kun. Juozui Marcukoniui ir taipgi Broniui bei Vincui Marcukoniams. Patys Marcukoniai ar apie juos žinantieji malonėkite atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 W. 82nd St.,
New York, N. Y. 10024

Los Angeles, Calif.

Buvęs SLA 308 kuopos sekretorius J. Gedmintas savo laiške Tėvynei rašo:

"Iš Bostono išsikėliau kovo pabaigoje. Apsigyvenau Californijoj ir nutruko mano visi ryšiai su SLA. Turėjau progos Santa Monica aplankyti Devenius ir teko kiek prisiminti Susivienijimą, bet dar jokio ryšio su vietine SLA kuopa neužmezgiau. Mat dar vis gyvenu kurimosi stadijoje ir nesu įsigyvenęs naujame krašte.

Kraštas atrodo įdomus, gamta graži, oras geras, lietuvių Los Angeles apylinkėj gyvena nemažai. Visi gerai įsikurę. Jaunimui darbų gerai apmokamų nesunku gauti, tik vyresnio amžiaus žmonėms kiek sunkiau. Nemaža žmonių kasdien atvyksta iš kitų valstijų. Daug lietuvių iš Canados atvažiuoja. Daugelis atvažiavusių verčiasi bizniais. California yra augantis kraštas, galimybių yra įvairių. Senatvėj vis, sakau, geriau salėje kaulus šildyti. Pensininkai išgyvenę California valstijoj 5 metus, gauna daugiau pensijos.

J. Gedmintas"

Chelsea, Mass.

Kuopos Parengimas

SLA 53 kuopos valdyba ir rengimo komisija sparčiai rengiasi prie centinio išpardavimo arba Penny Sale. Dedamos visos pastangos, kad parengimas butų sekmingas.

Kermošius įvyks Mickevičiaus svetainėje šeštadienio vakare, gegužės 16 d., 7:30 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Bus užkandžiai ir kavutė.

GERAI PAVYKĘS LIETUVOS PREZIDENTO MINĖJIMAS NEW YORKE

Prezidento Antano Smetonos 20 metų mirties sukakties minėjimas - akademija Statler Hilton viešbuty, New Yorke įvyko gegužės 3 d.

Minėjime dalyvavo senatorius K. B. Keating ir pasakė šiam reikalui pritaikytą kalbą. Savo netrumpoje kalboje senatorius priminė, jog Amerika pripažįsta Lietuvos gyventojų teises į laisvę ir tiki, kad vieną dieną Lietuva vėl įsijungs į laisvų tautų šeimą.

Toliau kalbėjo Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Pagrindinę kalbą apie velionį pasakė tėvas Juozas Vaišnys,S.J. Paskaita buvo gerai paruošta ir nuosekli. Kun. dr. Stasys Valiušaitis perskaitė invokaciją. Aktorė Irena Veblaitienė perskaitė ištraukas iš Antano Smetonos raštų. Solistė Irena Stankunaitė sudainavo keletą dainų, jos tėvui, muz. Stankunui, palydint pianu. Operetės choras, vadovaujamas muz. Cibo, sugiedojo himnus ir keletą lietuviškų dainų.

Atsižvelgiant į tai, kad tuo pačiu laiku buvo New Yorke daugiau parengimų, reikia skaityti, kad akademija ir dalyviais buvo gausi. Teko pastebėti atvykusių iš tolimesnių vietovių, kaip tai iš: Waterburio dr. P. Vileišį su kitais, iš Philadelphijos Juozas Česonis ir keletas kitų, o iš New Jersey tai visuomet dalyvauja nemažai, kaip artimi kaimynai.

Minėjimui rengti komiteto pirm. Vyt. Abraitis, atidarydamas akademiją, pakvietė garbės prezidiuman senatorių K. B. Keating, Lietuvos atstovą J. Kajecką, Lietuvos generalinį konsulą J. Budrį, tėvą Vaišnį, S. J., kun. dr. S. Valiušaitį, V. Sidzikauską, J. Audėną, J. Šlepetį, dr. B. Nemicką, E. Čekienę, inž. A. Sperauską, dr. V. Ingelevičių.

Prie vėliavų ir velionės paveikslo garbės sargyboje buvo studentai skautai ir neolithuanai.

Pasibaigus akademijai buvo vakarienė, kurioje dalyvavo apie 100 svečių. Reikia pastebėti, kad apsieita be kalbų, neskaitant Antano Seniko pranešimo, kuriuo jis supažindino dalyvius su Antano Smetonos monografija.

A. S. Trečiokas

Susirgo J. Kirmeleviičus

Musų kuopos narį Joną Kirmelevičių ištiko širdies smugis. Paguldytas Natick miestelio ligoninėje. Skaudus smugis ne vien jo šeimai, bet kartu ir musų kuopai. Į kuopos parengimus Jonas visuomet atvažiuodavo su didele grupe, vis vadovauja vakarus. Kuopos valdyboj išbuvo gal 30 metų. Augina sunų ir dukterį. Visi yra SLA nariai.

Jonas taip pat yra Sandaros kuopos narys. Nuo Miko Petrausko laikų yra Gabijos Choro pirmininkas iki šiai dienai.

Linkime Jonui greitai pasveikti.

F. K.

Atsiųsta paminėti

"LIETUVIŲ DIENOS", paveiksluotas mėnesinis žurnalas, No. 3, 1964 m. kovo mėnuo. Atskiro numerio kaina 65c. Adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif.

"KARYS," Pasaulio Lietuvių Karių - Veteranų mėnesinis žurnalas, No. 4, 1964 m. balandžio mėn. Numerio kaina 60c. Adres.: 916 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221.

"MARGUTIS," paveiksluotas žurnalas No. 4, 1964 m. balandžio mėn. Numerio kaina 50c. Adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

"LITUANUS", No. 4, December, 1963. Lietuvių paveiksluotas žurnalas leidžiamas anglų kalba. Prenumerata metams $2.00. Adresas: P. O. 9318, Chicago, Ill. 60690.

Viena bėda — ne bėda: dvi, trys kai apsėda, tai žmogų suėda.

Turčius vargšui, o vargšas bulvei kailį lupa.

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalpų savaitinė atskaita

Gegužės 2, 1964

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

STASYS VALAUSKAS, 34 kp., New Britain, Conn., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 3, 1926 m., mirė kovo 5, 1964 m. Velionio žmonai, Stasei Valauskienei, apdraudos išmokėta $150.00

ONA NAUJOKIENĖ, 64 kp., Baltimore, Md., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 13, 1914 m., mirė kovo 29, 1964 m. Velionės dukteriai, Anna Naujokas, apdraudos išmokėta $150.00

JUZĖ BAKANAUSKIENĖ, 102 kp., Haverhill, Mas., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 1, 1930 m., mirė sausio 25, 1964 m. Velionės čyrui, Vincui Bakanauskui, apdraudos išmokėta $600.00

JONAS ADOMAITIS, 185 kp., E. Chicago, Ind., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 27, 1963 m., mirė balandžio 6, 1964 m. Velionio žmonai, Marcele Adomaitis, apdraudos išmokėta $1,000.00

JUZĖ LAUCIENĖ, 211 kp., Mahanoy City, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 6, 1930 m., mirė balandžio 15, 1964 m. Velionės dukteriai, Oai Lauciutei, apdraudos išmokėta $300.00

Viso $2,200.00
Nuo pradžios šių metų bedrai viso $54,630.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

J. Kruopis, 46 kp., Terre Haute, Ind., sirgo 11 sav. 6 d	$73.00
O. Kruopienė, 46 kp., Terre Haute, Ind., sirgo 6 sav.	27.00
J. Baltrušaitis, 68 kp., Lee Park, Pa., sirgo 7 sav. 5 d.	23.50
J. Simaitis, 86 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., sirgo 11 sav. 6 d.	103.05
P. Mažeikienė, 87 kp., So. Omaha, Nebr., sirgo 10 sav. 3 d.	33.39
A. Žarnauskas, 87 kp., So. Omaha, Nebr., sirgo 4 sav. 3 d.	40.50
M. Benkevičienė, 131 kp., Norwood, Mass., sirgo 8 sav. 5 d.	48.00

Viso $348.44
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $8,139.84

Gegužės 9, 1964

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

ONA JAKOVONIENĖ, 31 kp., Lewiston, Me., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 4, 1919 m., mirė balandžio 15, 1964 m. Velionės sunui, Jonui Jakavoniui, Jr., apdraudos išmokėta $195.00

KATRĖ BANEVIČIENĖ, 35 kp., Wilkes-Barre, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 3, 1919 m., mirė balandžio 27, m. Velionės dukteriai, Onai Banevičiutei, apdraudos išmokėta $300.00

ONA KRUOPIENĖ, 46 kp., Terre Haute, Ind., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpiučio 5, 1923 m., mirė balandžio 18, 1964 m. Velionės vyrui, Jonui Kruopui, apdraudos išmokėta $600.00

KATARINA ŠPOKIENĖ, 135 kp., Philadelphia, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 7, 1937 m., mirė kovo 10, 1964 m. Velionės vyrui, Stanley Spokas, apdraudos išmokėta $600.00

ONA LUKINEVIČIENĖ, 143 kp., Scranton, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 7, 1921 m., mirė balandžio 14, 1964 m. Velionės dukteriai, Adele Vaisvila, apdraudos išmokėta $600.00

Viso 2,295.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $56,925.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

H. Zaskowski, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. ..... $ 500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $7,750.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

U. Jurčiukonienė, 6 kp., Plymouth, Pa., sirgo 7 sav. 4 d.	$41.00
V. Kančius, 14 kp. ,Cleveland, Ohio, sirgo 10 sav. 5 d.	32.76
E. Znotin, 17 kp., Brockton, Mass., sirgo 2 sav	27.00
T. Bleizgis, 153 kp., DuBois, Pa., sirgo 5 sav. 6 d.	28.89
M. Drungilas, 185 kp., E. Chicago, Ind., sirgo 12 sav.	108.00
E. Daugėla, 200 kp., Detroit, Mich., sirgo 2 sav. 1 d.	9.75
M. Cuckienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa., sirgo 7 sav.	39.00

Viso $286.40
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $7,791.40

B. PIVARONAS, SLA Sekretorė

JONĄ GRINIŲ PRISIMINUS

Atrodo dar visai neseniai jis buvo visų philadelphiečių tarpe mylimas, veiklus, dalyvavo beveik visų organizacijų eilėse, taip pat buvo narys SLA. Daugelį kartų buvo kontrolės kom. ir perrenkamas į komisijas. Neapleido nei vieno SLA seimo. Troško, kad butų stipri ir gausinga nariais, ypač jaunimą ragino prisirašyti prie SLA.

Išsiskyrė su šiuo pasauliu 1954 m. gegužės 24 d. Urnas su palaikais palaidoti Chicagos Lietuvių Tautinėse Kapinėse, greta brolio dr. K. Griniaus, nes toks J. G. buvo noras.

Carų priespaudos laikais J. Grinius platino užsieny spaus dintas knygas ir laikraščius. Troško, kad lietuvis butų apšviestas. Tam laiko ir lėšų negailėjo. Prasidėjus 1905 m. revoliucijai, organizavo lietuvių burius ir jiems vadovavo. Caro valdžiai persekiojant, brolio dr. K. Griniaus patariamas išvyko į Vokietiją, o vėliau į Ameriką. Įsikurė Philadelphijoje, vedė S. Karaliutę.

J. Grinius labai daug prisidėjo prie suruošimo skridimų Dariaus Girėno ir Vaitkaus. Nuoširdžiai platino Lietuvos paskolos bonus: jo pastngomis Philadelphijoje buvo parduota už 60 tukstančių dol. J. Vileišis Griniui už tai buvo labai dėkingas. Mokėsi skulpturos. Buvo demokratas, liberalas.

Gausią savo biblioteką ir laikraščių kompletus prieš pat Antrąjį pasaul. karą persiuntė Lietuvos Vyt. Didžiojo universitetui.

Jonas Grinius garbės ir atlyginimo netroško, dirbo, aukavosi ir gyveno dėl kitų. Jis troško dar pamatyti gimtąjį kraštą, kur tiek daug prisiminimų liko, bet, deja, to atsiekti neteko. Už nuopelnus lietuvių tautai buvo apdovanotas Trečio Laipsnio Gedimino Ordenu.

Nors praėjo dešimtmetis nuo jo mirties, bet J. Griniaus ir jo darbų lietuviai nepamiršo. Dabar jo visi pasigendame.

Lai buna jam lengva šios šalies žemelė.

S. G.

"Lietuvos Pajuris"

Išeina keturis kartus į metus.
Prenumerata metams 1 doleris.
Garbės prenumerata — $5.00.
Perlaidas ir čekius siųskite:

"LIETUVOS PAJURIS"
5260 10th Ave. Ramt.,
Montreal 36 P. Q., Canada

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. VIrginia 7-4499
SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven 21, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose miesto dalyse
F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj
NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiem pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoj—$13.00 metams, $7.00—pusei metų. Kitose valstybėse—$16.00 metams, $8.00 — pusei metų, Chicagoj—$15.00 metams, $8.00 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba money orderį tokiu adresu:
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

DIRVA
TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
Įsteigtas 1915 m.
6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio
Gausiai iliustruotas laikraštis, išeinąs 3 kartus į savaitę,—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumeratos kaina metams — $11.00, pusei metų—$6.00
Bandymui — 2 savaites siunčiame nemokamai.
— Leidžia —
Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

JAU IŠĖJO NEPAPRASTAI ĮDOMI KNYGA
Lietuvių Išeivija Amerikoje
Parašė STASYS MICHELSONAS

Tokios knygos pas mus dar nebuvo. Ji turi 512 puslapių, gausiai iliustruota ir apima musų išeiviją visoj Amerikoj — nuo Kanados iki Argentinos. Ji parodo, kad išeivija prasidėjo 17-ame šimtmetyje, bet pirmutinė jos banga dingo; yra tik legenda, kad išsikėlę Amerikoje musiškiai pastatę "Aušros" miestą, vėliau virtusį New Amsterdamu ir dar vėliau New Yorku.

Taip pat sužinome, kad pirmieji lietuviai plaukė juromis 3 mėnesius, ir išlipę Amerikoje rado ne aukso kalnus, bet sunkų vargą. Kai kurie jų iš New Yorko pėsti ėjo Pennsylvanijon anglių kasti. Tenai prasidėjo pirmosios kolonijos ir draugijos, ėmė kurtis socialistų kuopos, kurios vėliau sudarė Sąjungą. Jie pirmieji pradėjo leisti laikraščius ir kurti mokyklėles. Lygiagrečiai veikė laisvamaniai ir kurėsi parapijos. Bet kai vyskupai ėmė savintis musiškių katalikų nuosavybes, bažnyčiose prasidėjo muštynės; dėlto sumanyta kurti nepriklausomas arba tautiškas parapijas. Tarp vienų ir kitų ėjo smarkios rungtynės.

Bet išeivija rupinosi ir Lietuvos likimu. Ji gausiai aukojo pinigus caro valdžiai nuversti ir sudėjo milionus nepriklausomai Lietuvai.

Knygoje parodyta, kaip atsirado musų didžiosios organizacijos, kaip gimė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir kodėl Amerikoje jai nesiseka. Bet tai tik maža knygos turinio dalelė. Medžiaga jai buvo renkama 40 metų. Patartina kiekvienam ją įsigyti. Puiki knyga dovanoms.

Parduodama be pelno. Gražiais kietais apdarais kaina $5.00; minkštais apdarais — $4.00

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS
636 E. Broadway So. Boston 27, Mass.